



VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBOS DIREKTORIUS Į S A K Y M A S

DĖL TIEKĖJŲ PRITRAUKIMO DALYVAUTI PIRKIMUOSE 2024–2026 M. VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO

2024 m. birželio d. Nr. 1S-
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo 9 straipsnio 2 punktu ir 25 straipsnio 1 dalimi, Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“, 207-209 punktais ir Viešųjų pirkimų tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 1517 „Dėl Viešųjų pirkimų tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 13.1 ir 13.4 papunkčiais bei siekdamas užtikrinti didesnę konkurenciją pirkimuose ir paskatinti smulkiojo ir vidutinio verslo aktyvesnę dalyvavimą juose:

1. T v i r t i n u Tiekėjų pritraukimo dalyvauti pirkimuose 2024–2026 m. veiksmų planą (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. įsakymo vykdymo kontrolę direktoriaus pavaduotojui Ramučiiui Prišmantui;

2.2. Strateginio valdymo ir administravimo skyriaus vyriausiajai specialistei Silvijai Sirvydienei su šiuo įsakymu, naudojantis Viešųjų pirkimų tarnybos elektronine dokumentų valdymo bendrąja informacine sistema (DBSIS), supažindinti Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus pavaduotoją Viktoriją Namavičienę, Viešųjų pirkimų tarnybos vyriausiąją patarėją Kęstutį Kazulį ir skyrių vedėjus.

Direktorius

Darius Vedrickas

PATVIRTINTA

Viešųjų pirkimų tarnybos
direktoriaus 2024 m. d.
įsakymu Nr. 1S-

TIEKĖJŲ PRITRAUKIMO DALYVAUTI PIRKIMUOSE 2024–2026 M. VEIKSMŲ PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Tiekėjų pritraukimo dalyvauti pirkimuose 2024–2026 m. veiksmų plano (toliau – Planas) paskirtis – užtikrinti 2024–2026 m. laikotarpiu nuoseklų Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje

sistemoje (toliau – CVP IS) naujai kiekvienais ataskaitiniais metais prisiregistravusių tiekėjų skaičiaus didėjimą ir jų suinteresuotumą dalyvauti viešuosiuose pirkimuose ir pirkimuose, atliekamuose vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų (toliau kartu – pirkimai), sukuriant veiksmingą į tai orientuotą priemonių sistemą.

2. Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, skaidresnės konkurencijos dėl valstybinių užsakymų skatinimas yra numatytas kaip vienas iš prioritetų gerinant verslo klimatą ir stiprinant aukštos pridėtinės vertės ekonomiką. Tobulinant viešųjų pirkimų procesus ir skatinant verslo konkurenciją siekiama suteikti didesnes galimybes priimančiam ekonominei naudingumą, o ne formalius kriterijus orientuotus sprendimus dėl viešųjų pirkimų.

3. Planą vykdo Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – Tarnyba), įgyvendindama Plano priede Nr. 1 „Tiekėjų pritraukimo dalyvauti pirkimuose 2024–2026 m. veiksmų plano įgyvendinimo priemonių planas“ (toliau – Priemonių planas) numatytas priemones.

4. Plane vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatyme ir juos įgyvendinančiuose norminiuose teisės aktuose.

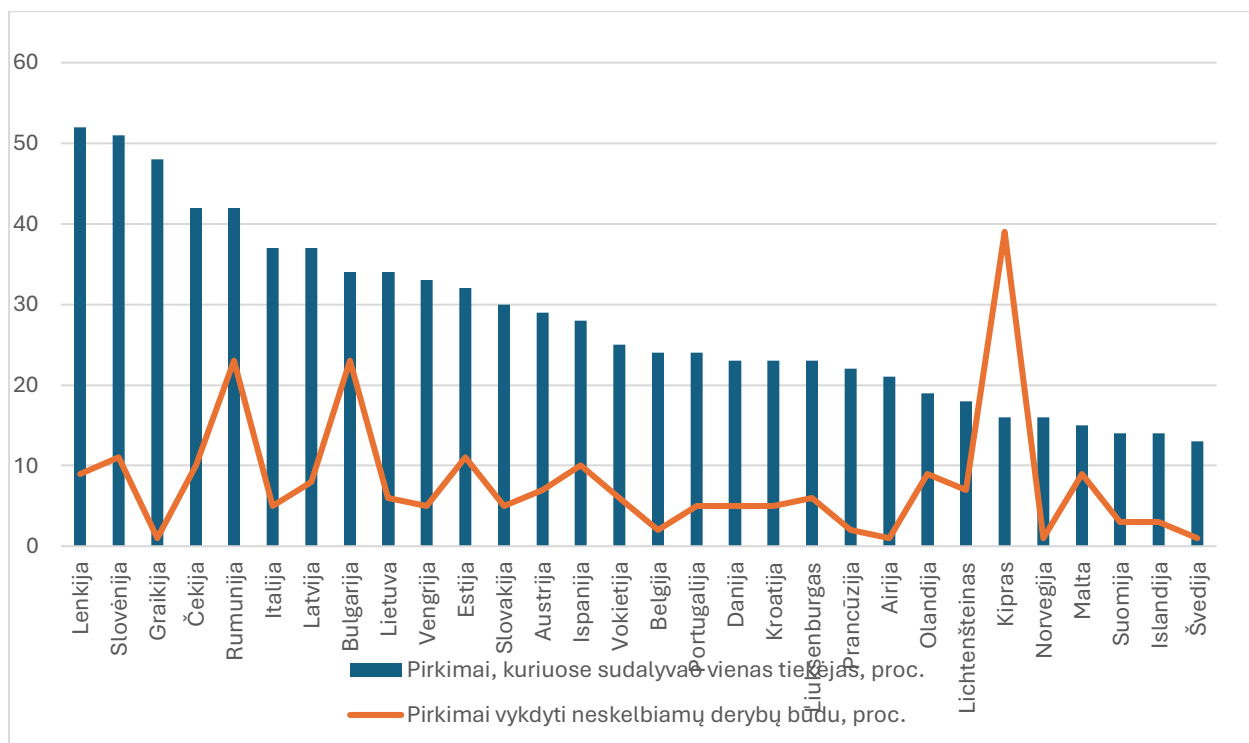
II. KONKURENCINGUMO EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ VIEŠUOSIOSE PIRKIMUOSE BŪKLĖS APŽVALGA

5. 2022 m. Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių narių viešojo sektoriaus išlaidos sudarė iki 60 proc. atitinkamų valstybių bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP) arba apytiksliai 7,9 trilijonų Eur per metus. 2023 m. Europos Komisijos (toliau – EK) Vieningos rinkos ataskaitoje¹ pažymima, kad atsižvelgiant į viešųjų pirkimų rinkos dydį, kuris sudaro apie 14 proc. ES BVP, viešieji pirkimai yra esminė tinkamai veikiančios bendrosios rinkos priemonė, o viešųjų pirkimų direktyvos yra instrumentas, kuris leidžia įmonėms lengviau teikti pasiūlymus viešuosiuose pirkimuose bei skatina tarptautinių pirkimų vykdymą.

6. ES valstybių narių viešieji pirkimai, kurių vertė viršija 2 trilijonus Eur kasmet, be kita ko yra svarbus ES ekonomikos pertvarkos svertas. ES teisės aktų sistema gali sutelkti ir nukreipti viešąjį finansavimą ekologiškiems ir skaitmeniniams tikslams, formuoti rinkas, sukuriant ateičiai tinkamą, aplinką tausojančių ir socialiai atsakingų sprendimų bei produktų paklausą.

7. Vertinant bendrą konkurencijos lygį viešųjų pirkimų srityje, yra tikslinga apžvelgti bendrus, konkurenciją Europos ekonominėje erdvėje (toliau – EEE) atspindinčius, duomenis (žr. 1 pav.)

¹ https://single-market-economy.ec.europa.eu/document/download/39486d20-165e-4a76-93d9-ed760c995524_en



1 pav. Vieno tiekėjo pirkimų ir neskelbiamų pirkimų palyginimas tarp EEE valstybių narių, proc.

8. Kaip matoma iš 1 paveikslas, dalyje EEE valstybių narių, pvz.: Skandinavijos šalys, Malta, Kipras, Lichtenšteinas ir Olandija, pirkimų, kuriuose sudalyvavo vienas tiekėjas, rodiklis yra santykinai žemas, t. y. nesiekia 20 proc. Visgi, didžiojoje dalyje EEE valstybių narių (74 proc.) atitinkamas rodiklis yra ganėtinai aukštas, t. y. viršija 20 proc. ir yra laikytinas nepriimtiniu dydžiu EEE mastu. Tarp šalių, kurių rodiklis yra laikytinas santykinai aukštu yra ir Lietuva. Pažymėtina, kad atskirais atvejais pirkimų, kuriuose sudalyvavo vienas tiekėjas, dalis viršija net 50 proc. ribą (Lenkija ir Slovėnija).

Skirtingos tendencijos yra identifikuojamos pirkimų, kurie yra vykdomi neskelbiamų derybų būdu, atžvilgiu. Čia yra nustatyta, kad nagrinėjamas rodiklis yra santykinai žemas net 76 proc. EEE valstybių narių, t. y. žemesnis nei 10 proc. Išskirtinai aukštu rodikliu pasižymi tik Kipras, kuriame atitinkamas rodiklis yra 39 proc.

9. Jau daugiau nei dešimtmetį ES viešųjų pirkimų politikos prioritetinė kryptis smulkus ir vidutinis verslas (toliau - SVV), kurio įtraukimas į pirkimus yra traktuojamas kaip efektyvios konkurencijos sąlyga. ES viešųjų pirkimų politikos pokyčiai yra orientuojami į tai, kad SVV galėtų lengviau patekti į pirkimų rinką, suteikiant daugiau galimybių dalyvauti pirkimuose.

10. SVV, kaip viešųjų pirkimų dalyvių, svarbą išskyrė ir EBPO², kuri dar 2015 m. paskelbė 12 rekomendacijų dėl viešųjų pirkimų sistemos tobulinimo ir skaidrumo didinimo. Šių rekomendacijų laikymasis ir pasiektų rezultatų analizė yra aktualios ir šiomis dienomis. Visos

² <https://www.oecd.org/gov/public-procurement/OECD-Recommendation-on-Public-Procurement.pdf>

rekomendacijos yra orientuotos į efektyvų viešųjų pirkimų sistemos veikimą, o 2 iš minėtų rekomendacijų yra tiesiogiai aktualios SVV atžvilgiu, nes šalims narėms rekomenduojama:

- padidinti viešųjų pirkimų prieinamumo galimybes bet kokio dydžio potencialiems tiekėjams, sąžiningai, skaidriai ir nešališkai elgtis su konkurso dalyviais, įskaitant užsienio tiekėjus;
- tobulinti viešųjų pirkimų sistemas pasitelkiant skaitmenines technologijas, kad būtų skaitmenizuotos tinkamos informacinių sistemų naujovės viso pirkimo ciklo metu.

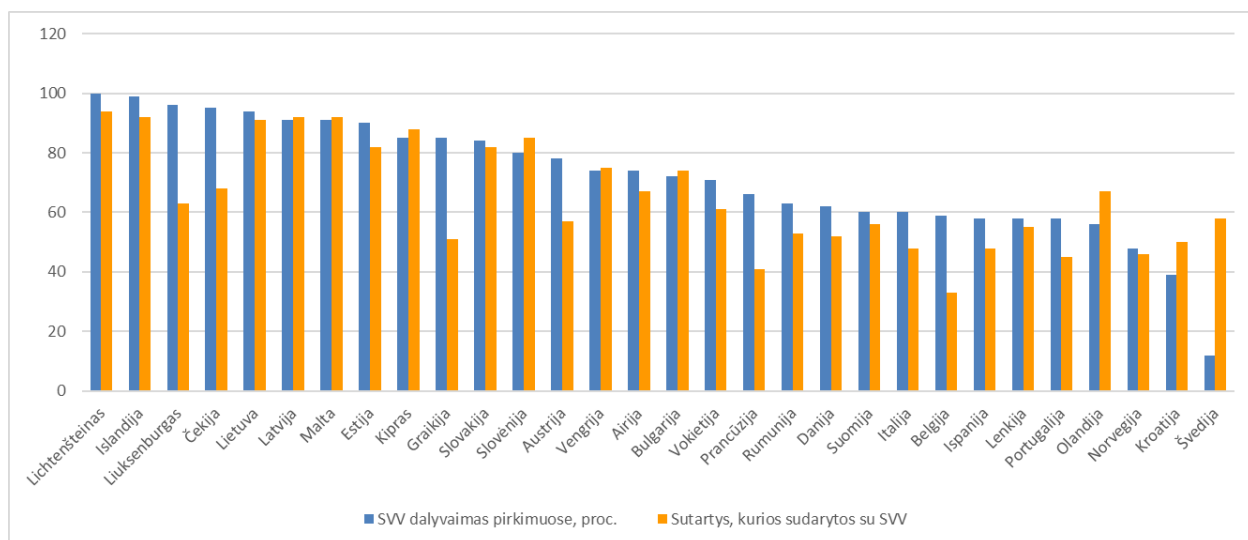
11. Pasaulio Bankas, atsižvelgdamas į viešųjų pirkimų poveikį ir mastą, 2016 m. pristatė naują viešųjų pirkimų sistemą³, kurioje pateikiamas šiuolaikiškas priemonių ir metodų rinkinys, pvz.: Plėtros projektų viešųjų pirkimų strategija (PPSD), praktinė išplėstinė įgyvendinimo parama (HEIS), alternatyvūs viešųjų pirkimų susitarimai (APA) ir naujas Sisteminis mainų sekimas pirkimuose (STEP), standartiniai pirkimo dokumentai, pirkimo vykdymo proceso etapų gairės ir rekomendacijos, metodinė pagalba tiekėjams ir kt. Sistema apima pradines ir (arba) gyvavimo ciklo sąnaudas ir kokybę, taip pat kitus veiksnius, tokius kaip rizika, proporcingumas, nuspėjamumas, tvarumas, lankstumas, naujovės, savalaikiškumas ir siekiami rezultatai per visą viešųjų pirkimų ciklą. Nors sistema orientuota į tarptautinius didelio masto Pasaulio banko koordinuojamus pirkimus, tačiau ir čia galima identifikuoti santykinai daug akcentavimo SVV problematikos atžvilgiu.

12. Atsižvelgiant į tai, kiek išteklių yra paskirstoma viešojo sektoriaus apimtyje, akivaizdu, jog pirkimų skaidrumas ir efektyvumas yra vienas kertinių tarptautinių ir ES institucijų prioritetų, o orientacija į SVV yra esminė tinkamos konkurencijos užtikrinimo sąlyga.

13. EK, siekdama išmatuoti ir palyginti šalių narių viešųjų pirkimų sistemų efektyvumą skelbia Viešųjų pirkimų švieslentės⁴ duomenis, tarp kurių net 2 indikatoriai iš 12 yra tiesiogiai susiję su SVV dalyvavimu viešuosiuose pirkimuose. SVV dalyvavimas ir viešųjų pirkimų sutartys, sudarytos su SVV, yra rodikliai, kurie tiesiogiai atspindi SVV aktyvumą (žr. 2 pav.)

³ <https://www.worldbank.org/en/projects-operations/products-and-services/brief/procurement-new-framework#regulations>

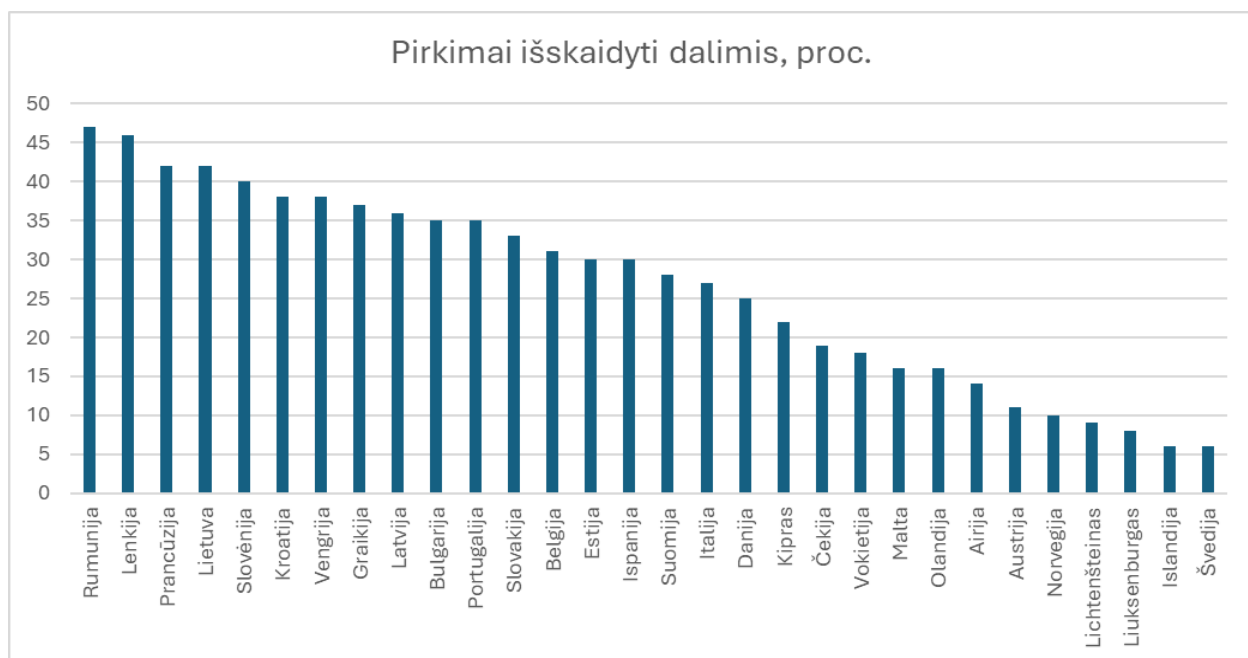
⁴ https://single-market-scoreboard.ec.europa.eu/business-framework-conditions/public-procurement_en



2 pav. 2022 m. SVV aktyvumą viešuosiuose pirkimuose atspindintys rodikliai, proc.

14. 2022 m. duomenimis, SVV aktyvumas dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose buvo santykinai aukštas. Iš paveikslą yra matoma, kad SVV dalyvavimas viešuosiuose pirkimuose yra aukštesnis geografiškai mažesnių šalių atžvilgiu (Lichtenšteinas, Islandija, Lietuva ir Liuksemburgas). Deja, nėra pateikiama duomenų, kokia SVV dalis iš visų potencialių SVV dalyvauja pirkimuose, taigi, nėra galimybės identifikuoti nepanaudoto potencialo švieslentės rodiklių pagalba. Santykinai aktyvaus SVV dalyvavimo rezultatus lemia tai, kad mažesnėse šalyse šio tipo įmonės sudaro santykinai didesnę tiekėjų ir potencialių tiekėjų dalį. Visgi, pastebima tendencija, kad nors SVV aktyvumas ir yra identifikuojamas, tačiau su šio tipo įmonėmis sutartys sudaromos rečiau. Darytina išvada, kad viešųjų pirkimų reikalavimai ir sąlygos yra nepakankamai pritaikytos SVV poreikiams ir pajėgumui, nepakankamai atsižvelgiama ir į tokių įmonių poreikius, siekiant sėkmingai konkuruoti viešuosiuose pirkimuose. Atitinkama problematika yra išskiriama ir atliktuose EK tyrimuose.

15. Vienas iš būdų labiau atspindėti SVV poreikius ir paskatinti juos dalyvauti viešųjų pirkimų sistemoje – pirkimų skaidymas dalimis, kad SVV būtų pajėgios atitinkamuose pirkimuose varžytis (žr. 3 pav.).



3 pav. 2022 m. pirkimų, kurie buvo skaidomi dalimis, proporcija, proc.

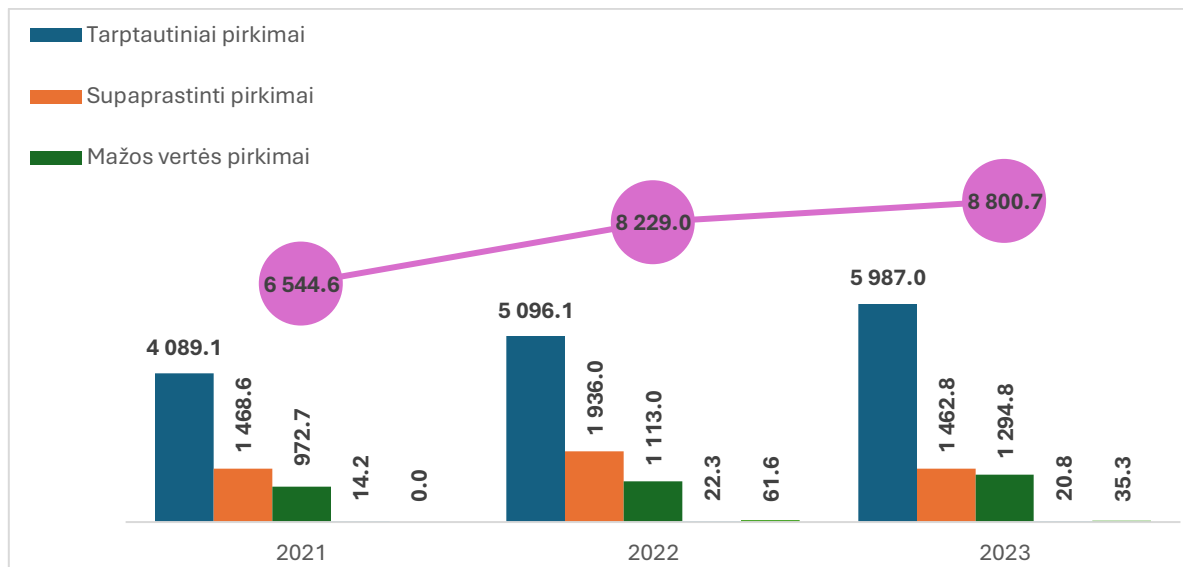
16. Kaip matoma iš paveikslo, pirkimų, kurie būtų išskaidyti dalimis procentas visų viešųjų pirkimų atžvilgiu nesiekia 50 proc. nei vienoje iš EEE šalių. Atsižvelgiant į tai, jog šie rodikliai yra skaičiuojami tik tarptautinių pirkimų atžvilgiu, darytina išvada, kad tokių pirkimų atveju nepakankamai yra atsižvelgiama į SVV poreikius ir tai gali lemti pirkimų vykdytojų nepakankama kvalifikacija, įgūdžiai arba nepakankamai išsamus rinkos tyrimo atlikimas. Atitinkama problematika yra išskiriama ir atliktuose EK tyrimuose.

17. Apibendrinant, pirkimų būdu išleidžiamos valstybių finansinės lėšos sudaro ženklų valstybių narių BVP dalį, ES valstybių narių pirkimai be kita ko yra svarbus ES ekonomikos pertvarkos svertas. ES teisės aktų sistema gali sutelkti ir nukreipti viešąjį finansavimą tikslams, orientuotiems į ekologiją ir skaitmeninimą, formuoti rinkas, sukuriant atečiai tinkamą, aplinką tausojančių ir socialiai atsakingų produktų paklausą bei pasiūlą, ir paspartinti žaliąją transformaciją. Finansinių išteklių panaudojimo efektyvumas yra tiesiogiai priklausomas nuo konkurencijos lygio pirkimuose. Kaip svarbus ir didelį potencialą turintis konkurencijos skatinimo įrankis yra SVV pritraukimas į pirkimų rinką, tad akivaizdu, kad daugelis tarptautinių ir ES organizacijų savo veiksmus ir politiką orientuoja į šią tiekėjų grupę.

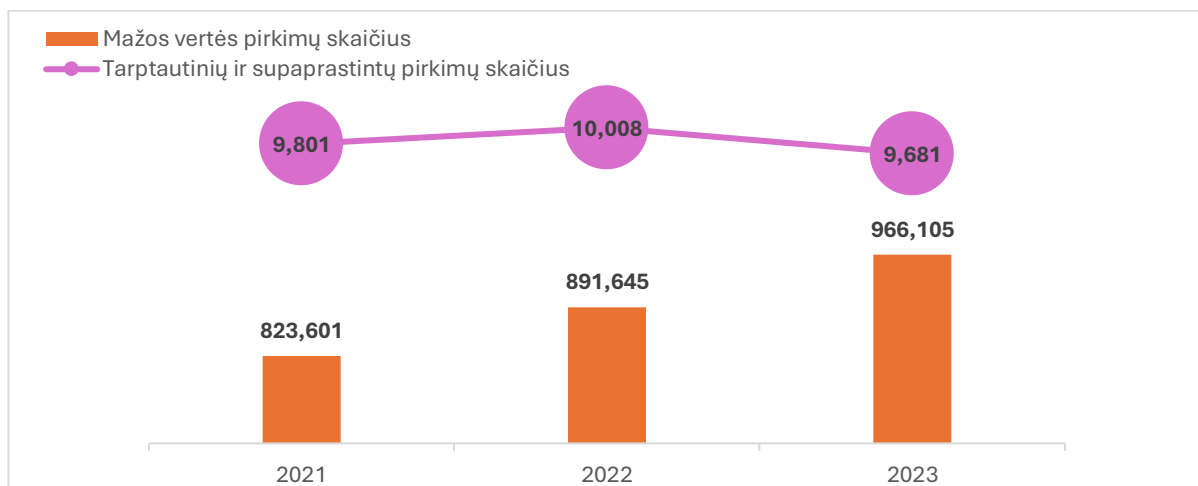
III. TIEKĖJŲ DALYVAVIMO PIRKIMUOSE 2021–2023 M. BŪKLĖS APŽVALGA

Bendroji informacija

18. Pagal CVP IS pateiktose pirkimų procedūrų ataskaitose, metinių pirkimų ataskaitose ir centrinių perkančiųjų organizacijų ataskaitose pateiktus duomenis, 2021–2023 m. bendros įvykusių pirkimų apimtys pagal vertę (žr. 4 pav.) ir pagal skaičių (žr. 5 pav.) nuolat augo.



4 pav. Bendra įvykusių pirkimų vertė, mln. Eur



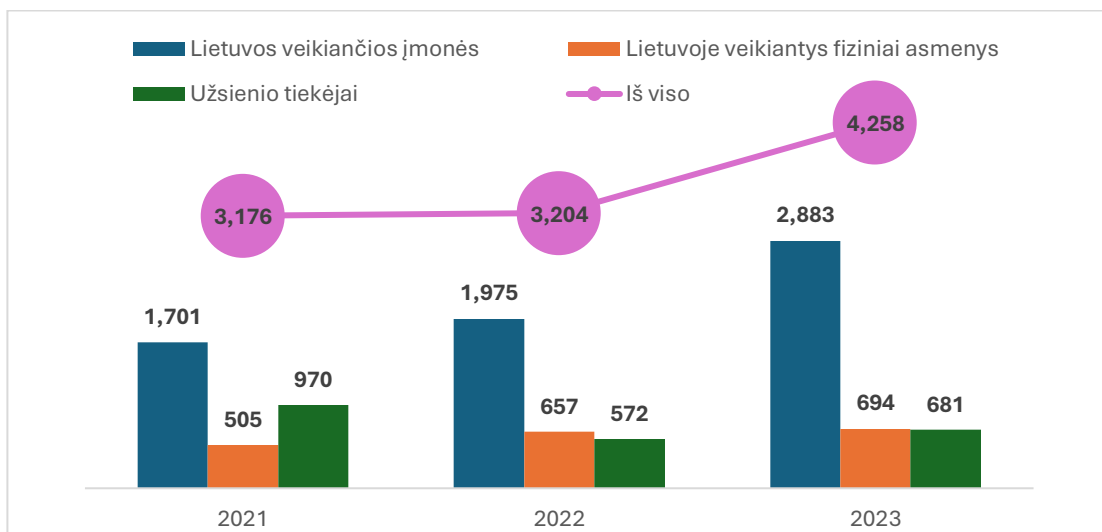
5 pav. Bendras įvykusių pirkimų skaičius

19. Tiek smulkiam, tiek ir didesniai verslui dalyvavimas pirkimuose – ne tik pajamų šaltinis, bet ir galimybė vystyti pajėgumus bei kompetencijas, plėstis. Kaip minėta, pirkimų apimtys pastaraisiais metais auga, be to, viešojo sektoriaus pirkimai yra mažiau jautrūs ekonomikos svyravimams, nei verslas-verslui ar verslas-vartotojui sektoriai. Mažėjant paklausai juose, viešojo sektoriaus užsakymai gali padėti išlaikyti veiklos apimtį ir apyvartą. Nors pirkimų procesas turi

savo ypatumų, tačiau verslo subjektai gali būti užtikrinti, kad įvykdžius sudarytas sutartis su jais bus atsiskaityta – kliento nemokumo rizika viešajame sektoriuje praktiškai neegzistuoja.

20. Augantį pirkimų proceso efektyvumą rodo tai, kad 2023 m. sėkmingai pasibaigusių pirkimų dalis yra didžiausia per paskutinius trejus metus (2021–2023 m.) – daugiau nei trys ketvirtadaliai (75,7 proc.) visų pirkimų baigėsi sėkmingai, t. y. sudarius sutartį (preliminariąją sutartį) ar sukūrus dinaminę pirkimo sistemą.

21. Iš 6 pav. pateiktų duomenų matyti, kad kasmet CVP IS prisiregistravusių tiekėjų skaičius 2021–2023 m. laikotarpyje nuolat auga. 2021 m. CVP IS iš viso naujai registravosi 3 176 tiekėjai, 2022 m. – 3 204 tiekėjai, 2023 m. – 4 258 tiekėjai.

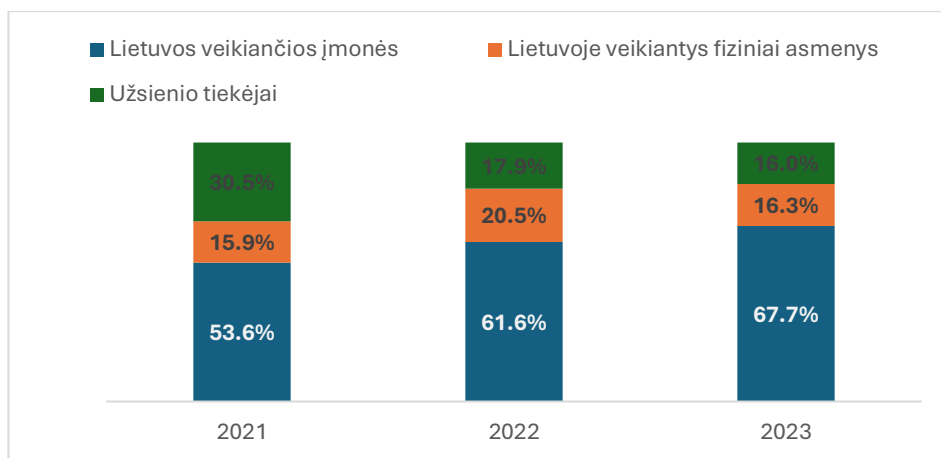


6 pav. CVP IS naujai per metus prisiregistravusių tiekėjų skaičius

Pažymėtina, jog Tarnyba 2023 m. nuo rugpjūčio 1 d. iki gruodžio 31 d. vykdė tiekėjų pritraukimo dalyvauti viešuosiuose pirkimuose projektą, kurio metu pasiekta, jog CVP IS naujai užsiregistravusių Lietuvos tiekėjų skaičius padidėjo iki 3 577 – daugiausiai per pastarųjų 3 metų laikotarpį.

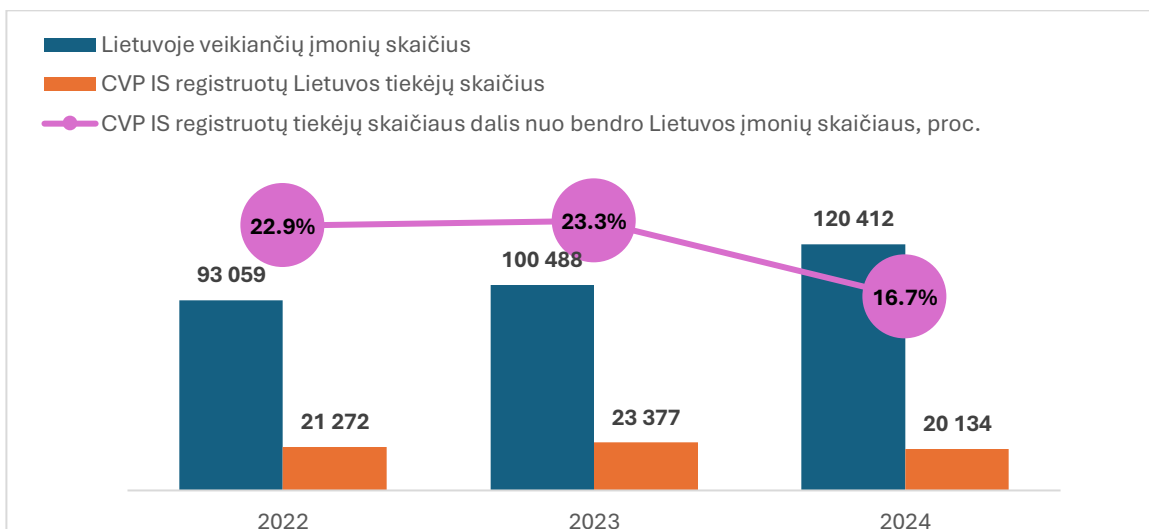
22. Iš 21 punkte pateiktų duomenų matyti, kad pastarųjų 3 metų laikotarpiu didžiąją dalį tarp naujai prisiregistravusių tiekėjų sudaro Lietuvoje veikiančios įmonės⁵: 2021 m. sudarė 53,6 proc., 2022 m. – 61,6 proc., 2023 m. – 67,7 proc. Nors ir ne ženkliai, bet didėja kasmet prisiregistruojančių Lietuvoje veikiančių fizinių asmenų skaičius (žr. 6 pav.). 2023 m. šis skaičius sudarė 16,3 proc. visų 2023 m. prisiregistravusių tiekėjų skaičiaus (žr. 7 pav.).

⁵ Reiškia Juridinių asmenų registre registruotus juridinius asmenis.



7 pav. CVP IS naujai per metus prisiregistravusių tiekėjų skaičiaus procentinis pasiskirstymas

23. CVP IS registruotų Lietuvoje veikiančių įmonių dalis lyginant su visų Lietuvoje veikiančių įmonių skaičiumi, fiksuojamu metų pradžioje, 2024 m. sausio 1 d. sudarė 16,7 proc. ir, palyginus su 2023 m. sausio 1 d. duomenimis, sumažėjo 7,4 proc. (žr. 8 pav.). Tam įtakos turėjo ne tik sumažėjęs CVP IS registruotų Lietuvos tiekėjų skaičius (2024 m. sausio 1 d. – 20 134, 2023 m. sausio 1 d. – 23 377), bet ir išaugęs Juridinių asmenų registre (toliau – JAR) registruotų juridinių asmenų skaičius (2024 m. sausio 1 d. – 120 412, 2023 m. sausio 1 d. – 100 488). Tai galimai indikuoja apie naujai įsteigtų juridinių asmenų pasyvumą dalyvaujant pirkimuose.



8 pav. CVP IS registruotų įmonių skaičiaus dalis lyginant su bendru Lietuvoje veikiančių įmonių skaičiumi

24. Tarnyba, siekdama praplėsti verslo subjektų galimybes dalyvauti pirkimuose, vykdė tiekėjų apklausą, primindama, kad pirkimai yra galimybė tiekėjams plėsti savo veiklą, skatinti konkurencingą ir dinamišką ekonomiką. Apklausos metu taip pat buvo siekiama identifikuoti pagrindines priežastis, dėl kurių tiekėjai nedalyvauja pirkimuose, ir kas juos paskatintų registruotis

CVP IS bei pirkimuose dalyvauti. Apklausa buvo vykdoma nuo 2023 m. rugsėjo 22 d. iki spalio 6 d. Apklausos metu paklausimai el. paštu buvo išsiųsti 41 839 tiekėjams, iš kurių atsakymus pateikė 1 779 respondentai, t. y., 4,3 proc. visų apklaustųjų. Iš atsakymus pateikusiųjų – 1 745 respondentai (98 proc.) veiklą vykdė Lietuvoje. Būtent šių respondentų atsakymai buvo naudoti analizėje.

25. Atsakymus pateikusieji respondentai buvo suskirstyti į keturias grupes:

I grupė: tiekėjai, užsiregistravę CVP IS, pastarųjų trejų metų laikotarpiu dalyvaujantys pirkimuose ir juos laimintys (317 respondentų, 18,2 proc.);

II grupė: tiekėjai užsiregistravę CVP IS, pastarųjų trejų metų laikotarpiu dalyvaujantys pirkimuose, bet nelaimintys (62 respondentai, 3,6 proc.);

III grupė: tiekėjai užsiregistravę CVP IS, tačiau nedalyvaujantys pirkimuose (155 respondentai, 8,9 proc.);

IV grupė: tiekėjai, neužsiregistravę CPV IS (1 211 respondentų, 69,4 proc.).

26. Apklausos rezultatų analizė leidžia daryti išvadas, kad:

- pirkimuose dažniau dalyvauja ir juos laimi tiekėjai, vykdantys veiklą ilgesnį laiką, t. y. 93,4 proc. pirkimuose dalyvaujančių ir juos laiminčių respondentų nurodė, kad veiklą vykdo ilgiau nei 3 metus (tame tarpe 65,7 proc. nurodė, kad veiklą vykdo virš 11 metų) ir tik 4,7 proc. nurodė, kad veiklą vykdo – nuo 1 iki 2 metų, o 1,9 proc. – iki metų;
- tiekėjams trūksta bendros informacijos apie dalyvavimą pirkimuose;
- gaji nuomonė, kad pirkimų procedūrose yra paplitusi korupcija, o tai trukdo priimti sprendimą dalyvauti pirkimuose;
- pasigendama kainos ar sąnaudų ir kokybės santykio kriterijų (toliau – kokybės kriterijai) taikymo pirkimuose. Tik kainos kriterijaus taikymas pirkime, nemotyvuoja tiekėjų jame dalyvauti;
- tarp labai mažų ir mažų įmonių vyrauja nuomonė, kad jų teikiami produktai nedomina viešojo sektoriaus;
- tiekėjai dažnu atveju pažymi, kad jiems nėra žinoma, ar jų siūlomos prekės, paslaugos ar darbai apskritai yra perkami vykdant pirkimus, tokios informacijos jiems trūksta;
- tiekėjai nesiregistruoja CVP IS ir nedalyvauja viešuosiuose pirkimuose ir dėl viešojoje erdvėje dažnai girdimos informacijos apie jų neskaidrumą, pirkimų vykdytojų daromus pažeidimus. Trūksta teigiamos informacijos ir gerųjų pavyzdžių sklaidos, kaip atsvaros pateikiamai neigiamai informacijai;
- trūksta informacijos apie pačią CVP IS, o daliai tiekėjų, kurie joje nėra užsiregistravę, tokia sistema apskritai nėra žinoma.

27. I–III respondentų grupių atsakymai išryškino šiuos lūkesčius:

- pagrindinis kriterijus atrenkant laimėtoją neturėtų būti tik kainos kriterijus;
- reikalinga tikslesnė BVPŽ kodų prenumerata;

- būtų naudinga pakartotinio priminimo funkcija sistemoje, pasižymėjus pirkimą kaip dominantį;
- pagalbos funkcija CVP IS („help desk“ funkcija);
- paieškos funkcija CVP IS įvairesnė, greitesnė, paprastesnė;
- didesnio skaidrumo lūkestis;
- administracinės naštos mažinimas.

28. Atkreiptinas dėmesys, kad EK yra iškėlusi nacionalinių viešųjų pirkimų sistemų veiklos vertinimo rodiklius⁶, kurių tikslas – matuoti, ar perkančiosios organizacijos gauna gerą vertę už mokamus pinigus.

29. Lietuva 2021 m. EK duomenimis buvo tarp pažangiausių ES valstybių, t. y. iš 12 matuojamų gerųjų praktikų indikatorių, Lietuva atitiko (pateko į „žaliąją zoną“) 8 kriterijus, pvz., sprendimų priėmimo greitis – vidutiniškai 74 dienos; smulkaus ir vidutinio dydžio verslai-teikėjai – 90 proc.; 93 proc. pasiūlymų buvo teikiami SVV verslo; 42 proc. pirkimų buvo vykdomi išskaidžius dalimis.

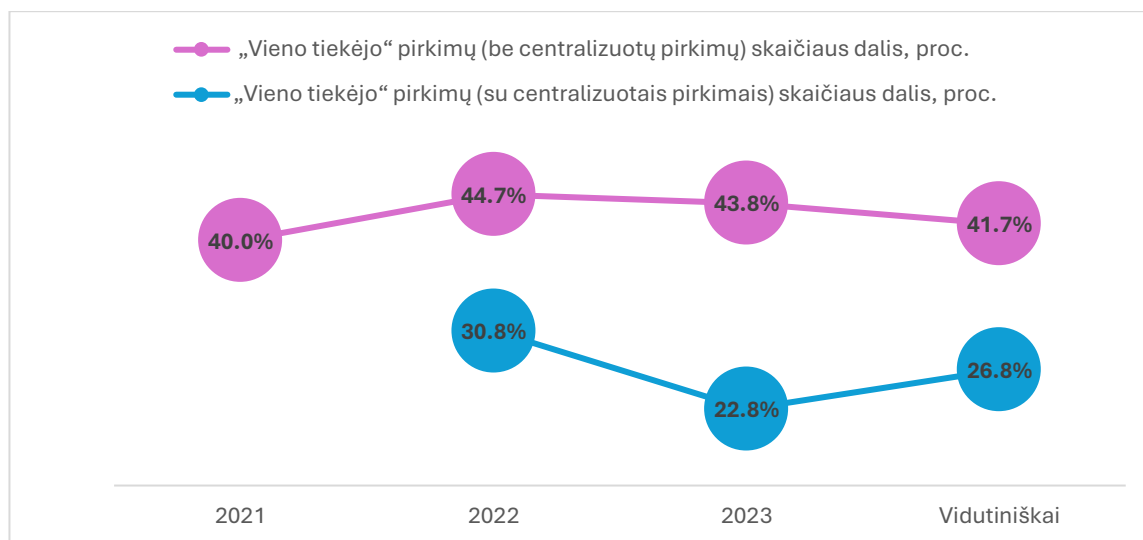
30. Iš 12 matuojamų gerųjų praktikų indikatorių, kriterijai, pagal kuriuos Lietuva 2021 m. duomenimis gerosios praktikos neatitiko (pateko į „geltonąją“ arba „raudonąją“ zonas), buvo: vieno tiekėjo pirkimai, bendri pirkimai, mažiausios kainos kriterijaus taikymas ir neskelbiamos derybos, t. y., pagal šiuos kriterijus nebuvo pasiektos „žaliajai“ zonai nustatytos ribos.

Konkurencingumo pirkimuose problematika

31. Per paskutinius trejus metus (2021–2023 m.) vieno tiekėjo pirkimų (be centralizuotų pirkimų) skaičiaus dalis didėjo nuo 40,0 proc. iki 43,8 proc. Tuo tarpu vieno tiekėjo pirkimų (su centralizuotais pirkimais) skaičiaus dalis nuo 30,8 proc. (2022 m.) sumažėjo iki 22,8 proc. (2023 m.) (žr. 9 pav.)⁷.

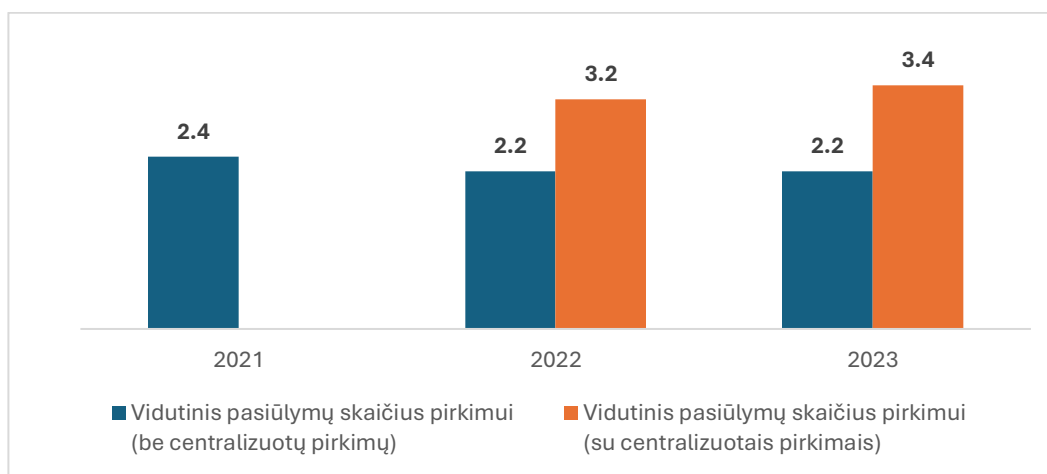
⁶ [Single Market Scoreboard](#), European Commission.

⁷ Vieno tiekėjo rodiklių dinamiką realiu laiku galima stebėti ir analizuoti įvairiais pjūviais [Pirkimų vykdytojų žemėlapyje – Švieslentėje](#). Švieslentės rodiklių apskaičiavimo metodika pateikta šiame dokumente: [Pirkimų vykdytojų žemėlapis – Švieslentė. Rodiklių apskaičiavimo ir vertinimo metodika](#).



9 pav. Vieno tiekėjo pirkimų skaičiaus dalis, proc.

32. Vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (be centralizuotų pirkimų) 2021–2023 m. laikotarpyje mažėjo nuo 2,4 iki 2,2 pasiūlymo. Tuo tarpu vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (su centralizuotais pirkimais) 2023 m. išaugo iki 3,4 pasiūlymo (2022 m. – 3,2) (žr. 10 pav.)⁸.



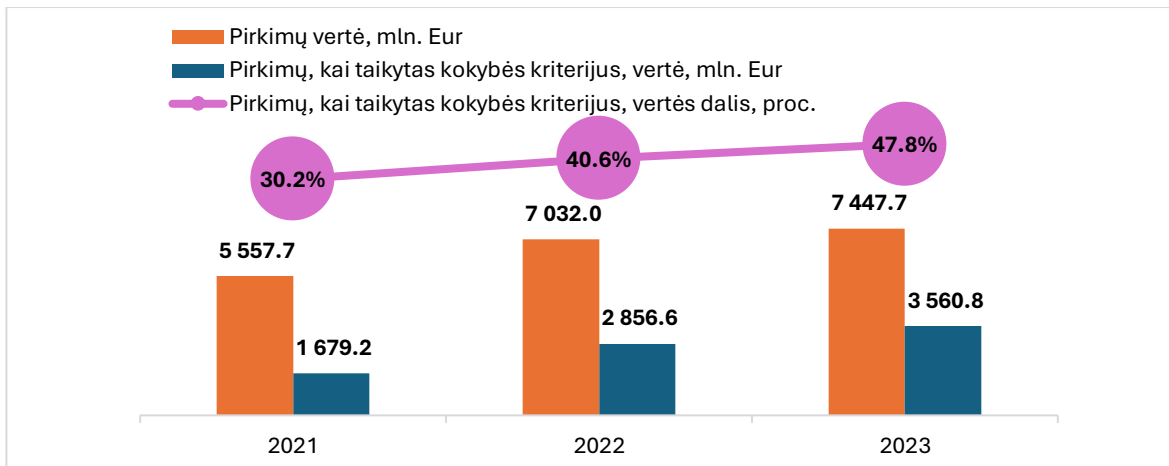
10 pav. Vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui

33. Remiantis 31 ir 32 punktuose pateikta informacija, darytina išvada, kad centralizuotai vykdomuose pirkimuose tiekėjų konkurencija yra didesnė, nei pavienių pirkimų vykdytojų organizuojamuose pirkimuose. Tačiau bet kokių atveju faktinė konkurencingumo situacija pirkimuose nėra priimtina nei pirkimų vykdytojams, nei tiekėjams, nes mažina pasitikėjimą viešųjų pirkimų proceso skaidrumu ir tuo pačiu neskatina tiekėjų dalyvauti pirkimuose.

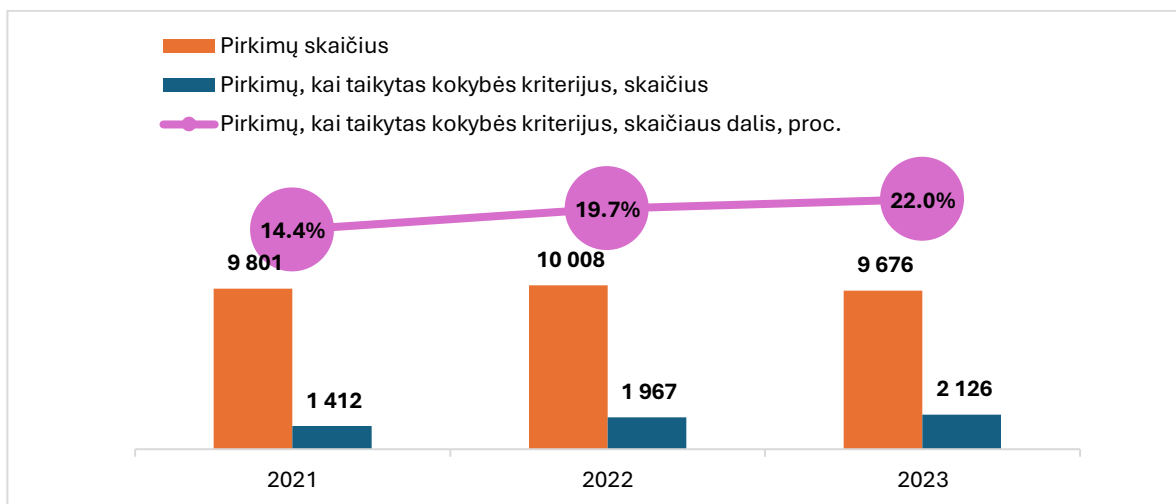
34. Pirkimų, kuomet vertinant pasiūlymus buvo taikytas kokybės kriterijus, dalis yra vienas iš pirkimų konkurencingumą apibūdinančių rodiklių. 2021–2023 m. pirkimų, kuomet vertinant

⁸ Ten pat.

pasiūlymus buvo taikytas kokybės kriterijus, dalis tiek pagal skaičių tiek pagal vertę nuolat augo (žr. 11 ir 12 pav.)⁹.



11 pav. Pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, vertės dalis



12 pav. Pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, skaičiaus dalis

35. Nepaisant tiek bendro, tiek naujai CVP IS besiregistruojančių tiekėjų skaičiaus augimo, 31, 32 ir 34 punktuose pateikti konkurencingumo pirkimuose rodikliai indikuoja apie dalyvių pirkimuose trūkumą. Manytina, kad tai tiesiogiai susiję su bendru verslo pasyvumu domintis galimybėmis dirbti su viešuoju sektoriumi. CVP IS registruotų Lietuvos įmonių skaičiaus dalis, lyginant su bendru Lietuvoje veikiančių įmonių skaičiumi šalyje, 2024 m. pradžioje sudarė 16,7 proc. ir buvo 6,6 proc. mažesnis lyginant su 2023 m. pradžia. Kaip matyti iš 23 punkte (8 pav.) pateiktų duomenų, CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus augimas nėra proporcingas JAR registruotų juridinių asmenų skaičiaus augimui.

⁹ Ten pat.

36. Minėti duomenys rodo, kad nors tiek CVP IS registruotų tiekėjų skaičius, tiek ir pirkimų atlikimo kokybė auga kylant vykdytojų kompetencijoms ir tobulėjant procesams, verslo įsitraukimui tai kol kas neturi esminės įtakos. Nežinodami apie vykstančius pokyčius, verslo subjektai toliau nepasitiki egzistuojančia sistema ir praranda pirmiau minėtas augimo galimybes, nedidėja konkurencija pirkimuose.

37. Atsižvelgiant į 2021–2023 m. laikotarpį įvykdytų tarptautinių ir supaprastintų (be mažos vertės) pirkimų apimtį (pirkimų skaičių ir pirkimų vertę) bei galimų pritraukti naujų tiekėjų potencialą, Plano tikslo ir uždavinių kontekste kaip reikšmingiausi išskirtini šie pirkimų sektoriai (pagal BVPŽ grupes), žr. 1 lentelę.

1 lentelė. Reikšmingiausi pirkimų sektoriai 2021–2023 m.

BVPŽ grupė	2021–2023 m. pirkimų skaičius	2021–2023 m. pirkimų vertė, mln. Eur	2021–2023 m. pirkimų skaičius, proc.	2021–2023 m. pirkimų vertė, proc.
45 Statybos darbai	5 337	7 850,7	18,1%	39,2%
33 Medicinos įranga, farmacijos ir asmens higienos produktai	5 318	1 484,2	18,0%	7,4%
72 IT paslaugos: konsultavimas, programinės įrangos kūrimas, internetas ir aptarnavimo paslaugos	1 784	640,9	6,0%	3,2%
34 Transporto įranga ir pagalbiniai transportavimo gaminiai	1 328	1 230,0	4,5%	6,1%
15 Maistas, gėrimai, tabakas ir susiję produktai	347	235,3	1,2%	1,2%
39 Baldai (įskaitant biuro baldus), dekoratyviniai patalpų objektai, buitiniai prietaisai (išskyrus apšvietimo) ir valikliai	923	133,0	3,1%	0,7%
Kitos BVPŽ grupės	14 453	8 465,5	49,0%	42,2%
Iš viso:	29 490	20 039,6	100,0%	100,0%

2021–2023 m. laikotarpiu minėtų tarptautinių ir supaprastintų (be mažos vertės) pirkimų apimtys (pirkimų skaičius ir pirkimų vertė) sudarė daugiau nei pusę visų įvykusių tarptautinių ir supaprastintų pirkimų apimtį (51 proc. pirkimų skaičiaus ir 57,8 proc. pirkimų vertės).

a) statybos darbų pirkimai

38. 2023 m. duomenimis¹⁰ pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, vertė (proc.) – 56,4; pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, skaičius (proc.) – 25,5; centralizuotų pirkimų vertė (proc.) – 39,0; centralizuotų pirkimų skaičius (proc.) – 34,2; vieno tiekėjo pirkimų (be centralizuotų pirkimų)

¹⁰ <https://vpt.lrv.lt/lt/statistika-ir-analize/pirkimu-vykdytoju-zemelapis-svieslente-1/>

skaičius (proc.) – 24,9; vieno tiekėjo pirkimų (su centralizuotais pirkimais) skaičius (proc.) – 24,9; vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (be centralizuotų pirkimų) (vnt.) – 3,1; vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (su centralizuotais pirkimais) (vnt.) – 3,3.

39. Iš 38 punkte pateiktų duomenų matyti, kad nors pagal vertę daugiau nei 1/2 pirkimų taikomi kokybiniai kriterijai, tačiau pagal pirkimų skaičių vis dar dominuoja mažiausios kainos kriterijus, kuris taikomas 3/4 pirkimų atvejų. Be to, ketvirtadalyje šios srities pirkimų analizuojamu laikotarpiu dalyvavo tik 1 tiekėjas. Taip pat, pateikti duomenys rodo, jog tiek pagal vertę, tiek pagal skaičių daugiau nei trečdalis šios BVPŽ grupės pirkimų vyksta centralizuotai, o tai reiškia, kad didžiąją pirkimų dalį pirkimų vykdytojai atlieka savarankiškai. Iš pateiktų duomenų matyti, kad vidutinis pasiūlymų skaičius (kiek daugiau nei 3 pasiūlymai pirkime) šios BVPŽ grupės pirkimuose yra didesnis, nei bendras visų pirkimų be centralizuotai vykdomų pirkimų (2,2), tačiau mažesnis už bendrą visų pirkimų su centralizuotais pirkimais rodiklio vidurkį (3,4), kas reiškia, kad konkurencija šios BVPŽ grupės pirkimuose yra, tačiau šis rodiklis nėra itin aukštas. Atsižvelgiant į šiuos aspektus, darytina išvada, jog šios BVPŽ grupės pirkimuose yra potencialo konkurencingumo didinimui ir naujų tiekėjų dalyvauti pirkimuose pritraukimui.

40. 2022 m. duomenimis:

40.1. **visų ar dalinių statybos ir civilinės inžinerijos darbų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 452) iš viso dalyvavo 883 Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, vykdančys veiklą 14 skirtingų veiklos sričių pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (toliau – EVRK). Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 1 ekonominės veiklos rūšies (statybos veikla (dalyvavo 627 juridiniai asmenys (iš jų: 128 – labai mažos įmonės; 349 – mažos; 132 – vidutinės; 18 – didelės) atstovams visi ar daliniai statybos ir civilinės inžinerijos darbai yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių (pvz. apdirbamoji gamyba – 69 juridiniai asmenys; didmeninė ir mažmeninė prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – 60 juridinių asmenų) atstovams¹¹ dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra daugiau papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla.

JAR duomenimis, 2022 m. **statybos veiklos** vykdymą deklaravusių asmenų iš viso buvo registruota¹² 11 341. Iš statybos veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **visų ar dalinių statybos ir civilinės inžinerijos darbų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 452), 2022 m. buvo 5 653¹³ (didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 79,3 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 363 jų, t. y., 6,4 proc. Taip pat svarbus aspektas, kad CVP IS registravęsi tik 1 290 juridinių asmenų iš nurodytos veiklos grupių, o tai sudaro 22,8 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota 667 (14,9 proc.);

¹¹ Juridiniai asmenys, kurių skaičius sudaro mažiau nei 10 proc. visų dalyvavusių asmenų BVPŽ pogrupyje 452.

¹² Į šią apimtį neįtraukti juridiniai asmenys, turintys statusą "bankrutavęs", "bankrutuojantis", "inicijuojamas likvidavimas", "likviduojamas", "likviduojamas dėl bankroto".

¹³ Žr. Plano priedą Nr. 3.

40.2. **pastatų įrengimo darbų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 453) iš viso dalyvavo 394 Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, vykdančys veiklą 13 skirtingų veiklos sričių pagal EVRK.

Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 1 ekonominės veiklos rūšies (statybos veikla (dalyvavo 285 juridinių asmenų (iš jų: 41 labai maža įmonė; 166 – mažos; 68 – vidutinės; 10 – didelių) atstovams pastatų įrengimo darbai yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių (pvz. apdirbamoji gamyba – 30 juridinių asmenų; didmeninė ir mažmeninė prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – 32 juridiniai asmenys) atstovams¹⁴ dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra daugiau papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla.

Iš statybos veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **pastatų įrengimo darbų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 453), 2022 m. buvo 1 913¹⁵ (didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 77,84 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 115 jų, t. y., 6,0 proc. Taip pat svarbus aspektas, kad CVP IS registravęsi 739 juridiniai asmenys iš nurodytos veiklos grupės, o tai sudaro 38,6 proc. Lyginant su kitomis ekonominės veiklos grupėmis, tai – sąlyginai geras rodiklis. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota 426 (28,6 proc.);

40.3. **pastato užbaigimo darbų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 454) iš viso dalyvavo 506 Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, vykdančys veiklą 12 skirtingų veiklos sričių pagal EVRK.

Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 1 ekonominės veiklos rūšies (statybos veikla (pirkimuose dalyvavo 425 juridiniai asmenys (iš jų: 88 labai mažos įmonės; 241 – maža; 85 – vidutinės; 11 – didelių) atstovams pastato užbaigimo darbai yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių (pvz. apdirbamoji gamyba – 25 juridiniai asmenys; didmeninė ir mažmeninė prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – 20 juridinių asmenų) atstovams¹⁶ dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra daugiau papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla.

Iš statybos veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **pastato užbaigimo darbų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 454), 2022 m. buvo 1 948¹⁷ (absoliučiai didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 84,6 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 49 jų, t. y., 2,5 proc. Taip pat svarbus aspektas, kad CVP IS registravęsi tik 372 juridiniai asmenys iš nurodytos veiklos grupių, o tai sudaro 19,1 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota 262 (15,9 proc.);

40.4. **statyb vietės parengimo darbų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 451) iš viso dalyvavo 221 Lietuvoje registruotas juridinis asmuo, vykdančias veiklą 12 skirtingų veiklos sričių pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 1 ekonominės veiklos rūšies (statybos veikla (dalyvavo 151 juridinis asmuo (iš jų: 29 labai mažos įmonės; 79 – mažos; 36 – vidutinės; 7 – didelės)

¹⁴ Juridiniai asmenys, kurių skaičius sudaro mažiau nei 10 proc. visų, BVPŽ pogrupio 453 pirkimuose dalyvavusių, asmenų.

¹⁵ Žr. Plano priedą Nr. 3.

¹⁶ Juridiniai asmenys, kurių skaičius sudaro mažiau nei 10 proc. visų, BVPŽ pogrupio 454 pirkimuose dalyvavusių, asmenų.

¹⁷ Žr. Plano priedą Nr. 3.

atstovams statybvietės parengimo darbai yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių (pvz. administracinė ir aptarnavimo veikla – 12 juridinių asmenų; žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė – 11 juridinių asmenų) atstovams¹⁸ dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra daugiau papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla.

Iš statybos veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **statybvietės parengimo darbų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 451), 2022 m. buvo 540¹⁹ (absoliučiai didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 85,0 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 17 jų, t. y., 3,2 proc. CVP IS registravęsi 149 juridiniai asmenys iš nurodytos veiklos grupės, o tai sudaro 27,6 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota 459 (21,1 proc.);

40.5. **statybos darbų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 450) iš viso dalyvavo 620 Lietuvoje registruotų juridinių asmenų, vykdančių veiklą 12 skirtingų veiklos sričių pagal EVRK.

Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 1 ekonominės veiklos rūšies (statybos veikla (pirkimuose dalyvavo 500 juridinių asmenų (iš jų: 97 labai mažos įmonės; 282 – mažos; 105 – vidutinės; 16 – didelių) atstovams statybos darbai yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių (pvz. apdirbamoji gamyba – 33 juridiniai asmenys; didmeninė ir mažmeninė prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – 23 juridiniai asmenys) atstovams²⁰ dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra daugiau papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla.

Iš statybos veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **statybos darbų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 450), 2022 m. buvo 1 287²¹ (didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 75,8 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 95 jų, t. y., 7,4 proc. CVP IS registravęsi 375 juridiniai asmenys iš šių veiklos grupių, o tai sudaro 29,1 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota 189 (19,4 proc.). Atsižvelgiant į tai, kad statybų veiklą vykdo 11 341 juridinis asmuo, reikšminga dalis (11,4 proc.) jų, patenka į „pilkąją zoną“ (ekonominės veiklos grupė – „Nenurodyta“), kadangi šių juridinių asmenų negalima priskirti konkrečioms BVPŽ pogrupiams.

41. 2022 m. JAR duomenimis statybos veiklos vykdymą deklaravęs 11 341 juridinis asmuo, iš kurių: 9 052 labai mažos įmonės (CVP IS prisijungusios – 1 641 (18,13 proc.), 1 975 – mažos (CVP IS prisijungusios – 1 059 (53,62 proc.), 285 – vidutinės (CVP IS prisijungusios 202 (70,9 proc.). 29 – didelės (CVP IS prisijungusios 23 (79,3 proc.). Bendras statybų sektoriaus prisijungusių prie CVP IS juridinių asmenų skaičius yra 2 925, t. y. 25,79 proc. Analizuojant duomenis matyti, kad iš bendro prie CVP IS prisijungusių juridinių asmenų skaičiaus, net 1 988 juridiniai asmenys dalyvavo pirkimuose, t. y. 68,0 proc., tačiau lyginant su 2022 m. JAR duomenimis, t. y., kad statybų sektoriuje veikia 11 341 juridinis asmuo, pirkimuose sudalyvavo tik 17,5 proc. juridinių asmenų. Akivaizdu, kad didžiausias potencialas dalyvauti statybų sektoriaus pirkimuose yra

¹⁸ Juridiniai asmenys, kurių skaičius sudaro mažiau nei 10 proc. visų, BVPŽ pogrupio 451 pirkimuose dalyvavusių, asmenų.

¹⁹ Žr. Plano priedą Nr. 3.

²⁰ Juridiniai asmenys, kurių skaičius sudaro mažiau nei 10 proc. nuo visų dalyvavusių asmenų BVPŽ pogrupyje 450.

²¹ Žr. Plano priedą Nr. 3.

labai mažų įmonių, tačiau pirkimų objektų apimtys, kvalifikacijos reikalavimai, mažiausios kainos kriterijus ir pan., dažnai lemia, kad jos yra nepajėgios dalyvauti pirkimuose ir konkuruoti su didesnėmis įmonėmis (pvz., neatitinka kvalifikacijos reikalavimų, keliamų tiekėjo patirčiai). Siekiant dalyvauti pirkimuose jos turėtų kooperuoti pajėgumus su kitais juridiniais asmenimis ir dalyvauti pirkimuose, kaip subrangovai ar jungtinės veiklos partneriai arba dalyvauti mažos vertės pirkimuose, kuriuose reikalavimai juridiniams asmenims yra žemesni. Didžiausias labai mažų įmonių potencialas yra 454 ir 451 BVPŽ pogrupių pirkimuose, kadangi šių pogrupių pirkimuose dalyvauja atitinkamai tik 2,5 proc. ir 3,2 proc. visų labai mažų įmonių.

b) medicinos įrangos, farmacijos ir asmens higienos produktų pirkimai

42. 2023 m. duomenimis pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, vertė (proc.) – 12,7; pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, skaičius (proc.) – 10,5; centralizuotų pirkimų vertė (proc.) – 38,0; centralizuotų pirkimų skaičius (proc.) – 8,1; vieno tiekėjo pirkimų (be centralizuotų pirkimų) skaičius (proc.) – 46,3; vieno tiekėjo pirkimų (su centralizuotais pirkimais) skaičius (proc.) – 17,3; vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (be centralizuotų pirkimų) (vnt.) – 2,0; vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (su centralizuotais pirkimais) (vnt.) – 3,7.

43. Iš 42 punkte pateiktų duomenų matyti, kad absoliučiai didžiojoje dalyje pirkimų atvejų nėra taikomi kokybiniai kriterijai ir vis dar dominuoja mažiausios kainos kriterijus, be to, beveik pusėje šios srities pirkimų (be centralizuotų pirkimų) 2023 m. dalyvavo tik 1 tiekėjas. Taip pat pateikti duomenys rodo, jog pagal vertę šiek tiek daugiau nei 1/3 šios BVPŽ grupės pirkimų vyksta centralizuotai, tačiau pagal skaičių tokiu būdu pirkimų įvykdoma tik vos 1/10, o tai reiškia, kad didžiąją tokių pirkimų dalį pirkimų vykdytojai atlieka savarankiškai. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad vidutinis pasiūlymų skaičius be centralizuotai vykdomų pirkimų yra taip pat mažesnis, nei bendras visų pirkimų (2,2), tačiau su centralizuotai vykdomais pirkimais šis rodiklis yra geresnis, nei bendras visų pirkimų (3,4). Atsižvelgiant į šiuos aspektus, darytina išvada, jog šiuose pirkimuose yra potencialo konkurencingumo didinimui ir naujų tiekėjų dalyvauti pirkimuose pritraukimui, taip pat matyti, kad pirkimų centralizavimas šios kategorijos pirkimuose yra akivaizdžiai naudingas konkurencingumo kontekste. Kaip vienas iš motyvacinių aspektų naujiems tiekėjams pritraukti – kokybinių kriterijų pirkimų sąlygose įtraukimas: pažymėtina, kad aktyvesnį kokybinių kriterijų taikymą, nustatant pasiūlymų vertinimo kriterijus, kaip vieną iš esminių akcentų tiekėjai įvardija Tarnybos organizuojamų renginių metu²².

44. 2022 m. duomenimis:

44.1. **medicinos įrangos pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 331) iš viso dalyvavo 456 Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, vykdančys veiklą 14 skirtingų veiklos sričių pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 2 ekonominės veiklos rūšių (apdirbamoji gamyba – pirkimuose dalyvavo 55 juridiniai asmenys (iš jų: 28 – labai mažos įmonės, 17 – mažos įmonės, 8 – vidutinės įmonės; 2 – didelės įmonės); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir

²² <https://vpt.lrv.lt/media/viesa/saugykla/2024/2/OtUBhf7tBxA.pdf>

motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 355 juridiniai asmenys (iš jų: 233 – labai mažos įmonės, 100 – mažų įmonių, 20 – vidutinių įmonių; 2 – didelės įmonės) atstovams prekyba medicinos įranga yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių (profesinė, mokslinė ir techninė veikla – 12 juridinių asmenų; žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas – 9 juridiniai asmenys; statyba – 8 juridiniai asmenys; informacija ir ryšiai – 5 juridiniai asmenys; administracinė ir aptarnavimo veikla – 2 juridiniai asmenys; švietimas – 2 juridiniai asmenys; transportas ir saugojimas – 2 juridiniai asmenys; nekilnojamojo turto operacijos – 2 juridiniai asmenys; finansinė ir draudimo veikla – 1 juridinis asmuo; vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas – 1 juridinis asmuo) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra daugiau papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla:

44.1.1. JAR duomenimis, 2022 m. **apdirbamosios gamybos** vykdymą deklaravusių asmenų iš viso buvo registruota²³ 9 582. Iš šios ekonominės veiklos atskirų grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **medicinos įrangos pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 331), 2022 m. buvo 379²⁴ (absoliučiai didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 87,9 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 25 jų, t. y., 6,6 proc. Taip pat svarbus aspektas, kad CVP IS registravęsi tik 57 juridiniai asmenys iš nurodytų veiklų grupių, o tai sudaro tik 15,0 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių CVP IS registruota tik 39 (11,7 proc.);

44.1.2. JAR duomenimis, 2022 m. **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veiklos** vykdymą deklaravusių asmenų iš viso buvo registruota²⁵ 25 470. Iš šios ekonominės veiklos atskirų grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus medicinos įrangos pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 331), 2022 m. buvo 1 340²⁶ (absoliučiai didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 82,7 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 197 (14,70 proc.) šioms veiklos grupėms priklausančiais juridiniais asmenimis. Iš šių veiklos grupių CVP IS registravęsi 367 juridiniai asmenys, o tai sudaro 27,4 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota 210 (19,0 proc.);

44.2. **farmacijos produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 336) iš viso dalyvavo 215 Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, vykdančios veiklą 9 skirtingose veiklos srityse pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 2 ekonominės veiklos rūšių (apdirbamoji gamyba – pirkimuose dalyvavo 17 juridinių asmenų (iš jų: 4 – labai mažos įmonės, 8 – mažos įmonės, 2 – vidutinės įmonės; 3 – didelės įmonės); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 179 juridiniai asmenys (iš jų: 97 – labai mažos įmonės; 60 – mažų įmonių; 19 – vidutinių įmonių; 3 – didelės įmonės) atstovams prekyba farmacijos produktais yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių (pvz., žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas – 7 juridiniai asmenys; profesinė, mokslinė ir techninė veikla – 5

²³ Į šią apimtį neįtraukti juridiniai asmenys, turintys statusą "bankrutavęs", "bankrutuojantis", "inicijuojamas likvidavimas", "likviduojamas", "likviduojamas dėl bankroto".

²⁴ Žr. Plano priedą Nr. 3.

²⁵ Į šią apimtį neįtraukti juridiniai asmenys, turintys statusą "bankrutavęs", "bankrutuojantis", "inicijuojamas likvidavimas", "likviduojamas", "likviduojamas dėl bankroto".

²⁶ Žr. Plano priedą Nr. 3.

juridiniai asmenys; statyba – 3 juridiniai asmenys; švietimas – 1 juridinis asmuo) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra tik papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla:

44.2.1. iš **apdirbamosios gamybos veiklos** grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **farmacijos produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 336), 2022 m. buvo 20²⁷ (didesniąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 60,0 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 1 jų, t. y., 5 proc. Pažymėtina, kad CVP IS registravęsi 8 šios veiklos grupės juridiniai asmenys, o tai sudaro 40,0 proc. Lyginant su kitomis Plane aptartomis ekonominių veiklų grupėmis, šis rezultatas vertintinas kaip geras. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota tik 2 (16,7 proc.);

44.2.2. iš **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **farmacijos produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 336), 2022 m. buvo 647²⁸ (didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 79,1 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 92 (14,2 proc.) šioms veiklos grupėms priklausantys juridiniai asmenys. Iš šios veiklos grupių CVP IS registravęsi 220 juridiniai asmenys, o tai sudaro 34,0 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota 143 (27,9 proc.). Lyginant su kitomis Plane aptartomis veiklų grupėmis, tai – geras rezultatas;

44.3. **asmens higienos gaminių pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 337) iš viso dalyvavo 125 Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, vykdantys veiklą 6 skirtingose veiklos srityse pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 2 ekonominės veiklos rūšių (apdirbamoji gamyba – pirkimuose dalyvavo 13 juridinių asmenų (iš jų: 4 – labai mažos įmonės, 6 – mažos įmonės, 3 – vidutinės įmonės); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 108 juridiniai asmenys (iš jų: 51 – labai maža įmonė; 43 – mažos įmonės; 11 – vidutinių įmonių; 3 – didelės įmonės) atstovams prekyba asmens higienos gaminiiais yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių (pvz., administracinė ir aptarnavimo veikla – 1 juridinis asmuo; informacija ir ryšiai – 1 juridinis asmuo) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra tik papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla:

44.3.1. iš **apdirbamosios gamybos veiklos** grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **asmens higienos gaminių pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 337), 2022 m. buvo 383²⁹ (didesniąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 72,85 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 3 jų, t. y., 0,8 proc. Pažymėtina, kad CVP IS registravęsi 60 šios veiklos grupės juridinių asmenų, o tai sudaro 15,7 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota tik 30 (10,8 proc.);

²⁷ Ten pat.

²⁸ Ten pat.

²⁹ Ten pat.

44.3.2. iš **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **asmens higienos gaminių pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 337), 2022 m. buvo 1 215³⁰ (didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 84,8 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 51 (4,2 proc.) šioms veiklos grupėms priklausančias juridiniai asmenys. Iš nurodytų veiklų grupių CVP IS registravęsi 348 juridiniai asmenys, o tai sudaro 28,6 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota 245 (23,8 proc.).

c) transporto įrangos ir pagalbinių transportavimo gaminių pirkimai

45. 2023 m. duomenimis³¹ pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, vertė (proc.) – 70,8; pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, skaičius (proc.) – 35,7; centralizuotų pirkimų vertė (proc.) – 66,6; centralizuotų pirkimų skaičius (proc.) – 19; vieno tiekėjo pirkimų (be centralizuotų pirkimų) skaičius (proc.) – 32,9; vieno tiekėjo pirkimų (su centralizuotais pirkimais) skaičius (proc.) – 33,4; vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (be centralizuotų pirkimų) (vnt.) – 2,5; vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (su centralizuotais pirkimais) (vnt.) – 2,5.

46. Iš 45 punkte pateiktų duomenų matyti, kad nors pagal vertę didžiojoje dalyje pirkimų atvejų taikyti kokybiniai kriterijai, tačiau pagal pirkimų skaičių vis dar dominuoja mažiausios kainos kriterijus, be to, daugiau nei trečdalyje šios srities pirkimų analizuojamu laikotarpiu dalyvavo tik 1 tiekėjas. Taip pat pateikti duomenys rodo, jog pagal vertę 2/3 šios BVPŽ grupės pirkimų vyksta centralizuotai, tačiau pagal skaičių tokiu būdu pirkimų įvykdoma tik 1/5, o tai reiškia, kad didžiąją tokių pirkimų dalį pirkimų vykdytojai atlieka savarankiškai. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad nors vidutinis pasiūlymų skaičius (be centralizuotų pirkimų) yra šiek tiek didesnis, nei bendras visų pirkimų (2,2), tačiau ir šis rodiklis nėra aukštas – kiek daugiau nei 2 pasiūlymai pirkime. O su centralizuotais pirkimais šis rodiklis yra gerokai žemesnis, nei bendras visų pirkimų (3,4). Atsižvelgiant į šiuos aspektus, darytina išvada, jog šiuose pirkimuose yra potencialo konkurencingumo didinimui ir naujų tiekėjų dalyvauti pirkimuose pritraukimui. Remiantis Tarnybos atliktos apklausos duomenimis, viena iš galimybių naujiems tiekėjams pritraukti – kokybinių kriterijų pirkimų sąlygose įtraukimas, o tai aktualu ir šio BVPŽ pogrupio pirkimams, nes kokybiniai kriterijai taikyti tik kiek daugiau nei trečdalyje pirkimų.

47. 2022 m. duomenimis:

47.1. **motorinių transporto priemonių pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 341) iš viso dalyvavo 171 Lietuvoje registruotas juridinis asmuo, vykdomas veiklą 12 skirtingų veiklos sričių pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 2 ekonominės veiklos rūšių (administracinė ir aptarnavimo veikla – pirkimuose dalyvavo 19 juridinių asmenų (iš jų: 9 labai mažos įmonės, 8 – mažos, 2 – vidutinės); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 115 juridinių asmenų (iš jų: 39 labai mažos įmonės; 47

³⁰ Ten pat.

³¹ <https://vpt.lrv.lt/lt/statistika-ir-analize/pirkimu-vykdytoju-zemelapis-svieslente-1/>

– mažos; 29 – vidutinės) atstovams prekyba motorinėmis transporto priemonėmis yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių (pvz., finansinė ir draudimo veikla – 7 juridiniai asmenys; transportas ir saugojimas – 6 juridiniai asmenys; statyba – 4 juridiniai asmenys; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla – 2 juridiniai asmenys; švietimas – 1 juridinis asmuo) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra daugiau papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla:

47.1.1. JAR duomenimis 2022 m. **administracinės ir aptarnavimo veiklos** vykdymą deklaravusių asmenų iš viso buvo registruota³² 4 255. Iš atskirų šios ekonominės veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **motorinių transporto priemonių pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 341), 2022 m. buvo 924³³ (absoliučiai didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 92 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 17 jų, t. y., 1,8 proc. Taip pat svarbus aspektas, kad CVP IS registravęsi tik 105 juridiniai asmenys iš šių veiklos grupių, o tai sudaro tik 11,4 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota tik 75 (8,8 proc.);

47.1.2. iš **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus motorinių transporto priemonių pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 341), 2022 m. buvo 4 670³⁴ (absoliučiai didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 86,0 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 75 (1,6 proc.) šioms veiklos grupėms priklausančys juridiniai asmenys. Iš nurodytų veiklų grupių CVP IS registravęsi 785 juridiniai asmenys, o tai sudaro tik 16,8 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota tik 467 (11,6 proc.);

47.2. **transporto priemonių ir jų variklių dalių ir pagalbinių reikmenų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 343) iš viso dalyvavo 126 Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, vykdantys veiklą 7 skirtingose veiklos srityse pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 2 ekonominės veiklos rūšių (apdirbamosios gamyba – pirkimuose dalyvavo 14 juridinių asmenų (iš jų: 3 labai mažos įmonės, 9 – mažos, 2 – vidutinės); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 106 juridiniai asmenys (iš jų: 42 labai mažos įmonės; 45 – mažos; 17 – vidutinių; 2 – didelės) atstovams prekyba įvairia transporto įranga ir atsarginėmis dalimis yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių (pvz., statyba – 2 juridiniai asmenys; administracinė ir aptarnavimo veikla – 1 juridinis asmuo; transportas ir saugojimas – 1 juridinis asmuo) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra tik papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla:

47.2.1. **apdirbamosios gamybos veiklos mašinų remonto veiklos grupėje** potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **transporto priemonių ir jų variklių dalių ir pagalbinių reikmenų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 343), 2022 m. buvo 157³⁵ (absoliučiai didžiąją jų dalį

³² Į šią apimtį neįtraukti juridiniai asmenys, turintys statusą "bankrutavęs", "bankrutuojantis", "inicijuojamas likvidavimas", "likviduojamas", "likviduojamas dėl bankroto".

³³ Žr. Plano priedą Nr. 3.

³⁴ Ten pat.

³⁵ Ten pat.

sudarė labai mažos įmonės – 89 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 3 jų, t. y., 1,9 proc. Pažymėtina, kad CVP IS registravęsi 40 šios veiklos grupės juridinių asmenų, o tai sudaro 25,5 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota 20 proc.;

47.2.2. iš **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **transporto priemonių ir jų variklių dalių ir pagalbinių reikmenų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 343), 2022 m. buvo 4 908³⁶ (absoliučiai didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 87 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 59 (1,2 proc.) šioms veiklos grupėms priklausantys juridiniai asmenys. Iš nurodytų veiklų grupių CVP IS registravęsi 795 juridiniai asmenys, o tai sudaro tik 16,20 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota tik 481 (11,3 proc.);

47.3. **įvairios transporto įrangos ir atsarginių dalių pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 349) iš viso dalyvavo 175 Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, vykdantys veiklą 11 skirtingų veiklos sričių pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 2 ekonominės veiklos rūšių (apdirbamoji gamyba – pirkimuose dalyvavo 29 juridiniais asmenys (iš jų: 8 labai mažos įmonės, 14 – mažos, 6 – vidutinės, 1 – didelė); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 98 juridiniai asmenys (iš jų: 49 labai mažos įmonės; 33 – mažos; 14 – vidutinių; 2 – didelės) atstovams prekyba įvairia transporto įranga ir atsarginėmis dalimis yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių (pvz., administracinė ir aptarnavimo veikla – 6 juridiniai asmenys; transportas ir saugojimas – 7 juridiniai asmenys; vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas – 3; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla – 1 juridinis asmuo) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra tik papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla:

47.3.1. vertinant **apdirbamosios gamybos** veiklos srityje veikusių juridinių asmenų dalyvavimo **įvairios transporto įrangos ir atsarginių dalių pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 349) duomenis, juridinius asmenis diferencijuoti pagal atskiras veiklos grupes nėra tikslinga, nes pirkimuose dalyvavo tik paskiri atskirų veiklos grupių atstovai (pvz., daugiausiai pirkimuose dalyvavusių juridinių asmenų (4), buvo iš veiklos grupės „Nenurodyta“, po 2 atstovus – iš veiklos grupių „Elektros apšvietimo įrangos gamyba“ ir „Metalų konstrukcijų ir jų dalių gamyba“, visų kitų veiklos grupių – po 1 atstovą). Apdirbamosios gamybos veiklos kategorijoje CVP IS registravęsi 1 904 juridiniai asmenys, o tai sudaro tik 19,67 proc. visų šioje ekonominės veiklos kategorijoje veikiančių juridinių asmenų. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių (6 578), CVP IS registruota tik 961 (14,6 proc.);

47.3.2. iš **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **įvairios transporto įrangos ir atsarginių dalių pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 349), 2022 m. buvo 1 332³⁷

³⁶ Ten pat.

³⁷ Ten pat.

(didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 82,0 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 36 (2,7 proc.) šios veiklos grupėms priklausantys juridiniai asmenys. Iš nurodytų veiklų grupių CVP IS registravęsi 503 juridiniai asmenys, o tai sudaro 37,8 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota 503 (30,6 proc.). Lyginant su kitomis Plane aptartomis veiklų grupėmis, tai – sąlyginai geras rezultatas.

d) IT paslaugos: konsultavimas, programinės įrangos kūrimas, internetas ir aptarnavimo paslaugos

48. 2023 m. duomenimis³⁸ pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, vertė (proc.) – 60,3; pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, skaičius (proc.) – 24,7; centralizuotų pirkimų vertė (proc.) – 10,3; centralizuotų pirkimų skaičius (proc.) – 15,6; vieno tiekėjo pirkimų (be centralizuotų pirkimų) skaičius (proc.) – 63,8; vieno tiekėjo pirkimų (su centralizuotais pirkimais) skaičius (proc.) – 60,7; vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (be centralizuotų pirkimų) (vnt.) – 1,6; vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (su centralizuotais pirkimais) (vnt.) – 1,7.

49. Iš 48 punkte pateiktų duomenų matyti, kad nors pagal vertę didžiojoje dalyje pirkimų atvejų taikomi kokybiniai kriterijai, tačiau pagal pirkimų skaičių vis dar dominuoja mažiausios kainos kriterijus, be to, daugiau nei 60 proc. šios srities pirkimų analizuojamu laikotarpiu dalyvavo tik 1 tiekėjas ir, priešingai nei kitų analizuotų BVPŽ pogrupių atveju, šiuo aspektu nėra ženklaus skirtumo įtraukus ir centralizuotai vykdomus pirkimus. Taip pat pateikti duomenys rodo, jog pagal vertę tik apie 10 proc. šios BVPŽ grupės pirkimų vyksta centralizuotai, o pagal skaičių tokiu būdu pirkimų įvykdoma beveik 16 proc. Tai reiškia, kad didžiąją tokių pirkimų dalį pirkimų vykdytojai atlieka savarankiškai. Atkreiptinas dėmesys, kad vidutinis pasiūlymų skaičius yra mažesnis, nei bendras (2,2 – be centralizuotų pirkimų, 3,4 – su centralizuotais pirkimais) visų pirkimų ir nesiekia 2 pasiūlymų pirkime. Atsižvelgiant į šiuos aspektus, darytina išvada, jog šiuose pirkimuose yra ganėtinai daug potencialo konkurencingumo didinimui ir naujų tiekėjų dalyvauti pirkimuose pritraukimui. Viena iš galimybių naujiems tiekėjams pritraukti – kokybinių kriterijų pirkimų sąlygose įtraukimas.

50. 2022 m. duomenimis:

50.1. **programinės įrangos programavimo ir konsultacinių paslaugų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 722) iš viso dalyvavo 314 Lietuvoje registruotų juridinių asmenų, vykdančių veiklą 12 skirtingų veiklos sričių pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 2 ekonominės veiklos rūšių (informacija ir ryšiai – pirkimuose dalyvavo 192 juridiniai asmenys (iš jų: 81 labai maža įmonė, 73 – mažos, 31 – vidutinės; 7 – didelės); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 44 juridiniai asmenys (iš jų: 17 labai mažos įmonės; 18 – mažos; 9 – vidutinės) atstovams programinės įrangos programavimo ir konsultacinės paslaugos yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių (pvz., finansinė ir draudimo veikla – 2 juridiniai asmenys; transportas ir saugojimas – 2 juridiniai asmenys; statyba – 8 juridiniai asmenys; nekilnojamo turto operacijų veikla – 1 juridinis

³⁸ <https://vpt.lrv.lt/lt/statistika-ir-analize/pirkimu-vykdytoju-zemelapis-svieslente-1/>

asmuo; švietimas – 10 juridinių asmenų; kita aptarnavimo veikla – 3 juridiniai asmenys; meninė programinė ir poilsio organizavimo veikla – 3 juridiniai asmenys; administracinė ir aptarnavimo veikla – 5 juridiniai asmenys) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra daugiau papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla:

50.1.1. JAR duomenimis 2022 m. **informacijos ir ryšių veiklos** vykdymą deklaravusių asmenų iš viso buvo registruota³⁹ 4 075. Iš šios veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **programinės įrangos programavimo ir konsultacinių paslaugų** pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 722), 2022 m. buvo 2 430⁴⁰ (absoliučiai didžiąją jų dalį sudarė labai mažos ir mažos įmonės – 95 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 154 jų, t. y., 6,26 proc. Taip pat svarbus aspektas, kad CVP IS registravęsi tik 612 juridinių asmenų iš šios ekonominės veiklos grupių, o tai sudaro 25,2 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų ir mažų įmonių, CVP IS registruota 565 (23,3 proc.);

50.1.2. iš **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **programinės įrangos programavimo ir konsultacinių paslaugų** pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 722), 2022 m. buvo 820⁴¹ (absoliučiai didžiąją jų dalį sudarė labai mažos ir mažos įmonės – 97,3 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 35 (4,3 proc.) šioms veiklos grupėms priklausantys juridiniai asmenys. Iš nurodytų veiklų grupių CVP IS registravęsi 382 juridiniai asmenys, o tai sudaro 46,6 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų ir mažų įmonių, CVP IS registruota 362 (44,1 proc.). Pataruoju aspektu šios veiklos grupių juridiniai asmenys išsiskiria iš kitų tarpo teigiama prasme;

50.2. **duomenų paslaugų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 723) iš viso dalyvavo 84 Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, vykdančys veiklą 10 skirtingų veiklos sričių pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 2 ekonominės veiklos rūšių (informacija ir ryšiai – pirkimuose dalyvavo 42 juridiniai asmenys (iš jų: 9 labai mažos įmonės, 19 – mažų, 10 – vidutinių; 4 – didelės); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 16 juridinių asmenų (iš jų: 2 labai mažos įmonės; 9 – mažos; 5 – vidutinės) atstovams duomenų paslaugos yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių (pvz., finansinė ir draudimo veikla – 1 juridinis asmuo; statyba – 4 juridiniai asmenys; meninė programinė ir poilsio organizavimo veikla – 1 juridinis asmuo; administracinė ir aptarnavimo veikla – 1 juridinis asmuo; apdirbamosios gamybos veikla – 4 juridiniai asmenys) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra daugiau papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla:

50.2.1. iš **informacijos ir ryšių** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **duomenų paslaugų** pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 723), 2022 m. buvo 218⁴² (absoliučiai didžiąją jų dalį sudarė labai mažos ir mažos įmonės – 93,1 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 28 jų, t. y., 12,8 proc. Taip pat svarbus aspektas, kad CVP IS registravęsi tik 36 juridiniai asmenys iš nurodytų veiklų

³⁹ Į šią apimtį neįtraukti juridiniai asmenys, turintys statusą "bankrutavęs", "bankrutuojantis", "inicijuojamas likvidavimas", "likviduojamas", "likviduojamas dėl bankroto".

⁴⁰ Žr. Plano priedą Nr. 3.

⁴¹ Ten pat.

⁴² Ten pat.

grupių, o tai sudaro tik 16,5 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų ir mažų įmonių, CVP IS registruota tik 29 (13,3 proc.);

50.2.2. iš **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **Programinės įrangos programavimo ir konsultacinių paslaugų** pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 723), 2022 m. buvo 492⁴³ (absoliučiai didžiąją jų dalį sudarė labai mažos ir mažos įmonės – 93,5 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 11 (2,2 proc.) šioms veiklos grupėms priklausantys juridiniai asmenys. Iš nurodytų veiklų grupių CVP IS registravęsi 220 juridiniai asmenys, o tai sudaro 44,7 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų ir mažų įmonių, CVP IS registruota 210 (42,7 proc.). Tai yra ganėtinai geras rezultatas lyginant su kitų ekonominių veiklos grupių atstovais;

50.3. **IT paslaugų (konsultavimas, programinės įrangos kūrimas, internetas ir aptarnavimo paslaugos) pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 720)⁴⁴ iš viso dalyvavo 83 Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, vykdantys veiklą 6 skirtingose veiklos srityse pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 3 ekonominės veiklos rūšių (informacija ir ryšiai – pirkimuose dalyvavo 62 juridiniai asmenys (iš jų: 16 – labai maža įmonių, 29 – mažos, 15 – vidutinių; 2 – didelės); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 10 juridinių asmenų (iš jų: 2 labai mažos įmonės; 4 – mažos; 4 – vidutinės); Profesinė, mokslinė ir techninė veikla – pirkimuose dalyvavo 8 juridiniai asmenys (iš jų: 5 labai mažos įmonės; 1 – maža; 1 – vidutinė; 1 - didelė) atstovams programinės įrangos programavimo ir konsultacinės paslaugos yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių (statyba – 1 juridinis asmuo; švietimas – 1 juridinis asmuo; apdirbamosios gamybos veikla – 1 juridinis asmuo) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra daugiau papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla:

50.3.1. kadangi BVPŽ pogrupio kodas 720 gali apimti kitus BVPŽ pogrupius, kurių kodas prasideda 72, **informacijos ir ryšių veiklos** grupėse yra daugiau potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **IT paslaugų (konsultavimas, programinės įrangos kūrimas, internetas ir aptarnavimo paslaugos)** pirkimuose. 2022 m. JAR jų buvo registruota 2 793⁴⁵ (absoliučiai didžiąją jų dalį sudarė labai mažos ir mažos įmonės – 95 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 45 jų, t. y., 1,6 proc. Taip pat svarbus aspektas, kad CVP IS registravęsi tik 682 juridiniai asmenys iš nurodytų veiklų grupių, o tai sudaro tik 24,7 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų ir mažų įmonių, CVP IS registruota 624 (22,3 proc.);

50.3.2. viso iš **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **IT paslaugų (konsultavimas, programinės įrangos kūrimas, internetas ir aptarnavimo paslaugos)** pirkimuose, 2022 m. buvo 545⁴⁶ (absoliučiai didžiąją jų dalį sudarė labai mažos ir mažos įmonės – 97,4 proc.),

⁴³ Ten pat.

⁴⁴ Vykdamas pirkimus buvo nurodytas BVPŽ kodas 720, t. y. atitinkantis grupės numeraciją.

⁴⁵ Žr. Plano priedą Nr. 3.

⁴⁶ Ten pat.

tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 10 (1,8 proc.) šioms veiklos grupėms priklausančių juridinių asmenų. Iš nurodytų veiklų grupių CVP IS registravęsi 254 juridiniai asmenys, o tai sudaro 46,6 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų ir mažų įmonių, CVP IS registruota 243 (44,1 proc.). Šios ekonominės veiklos grupėms priklausančių juridinių asmenų registravimosi CVP IS rodiklis yra pakankamai aukštas, tačiau dalyvavimo pirkimuose rodiklis yra labai žemas;

50.3.3. viso iš **profesinės, mokslinės ir techninės veiklos** grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **IT paslaugų (konsultavimas, programinės įrangos kūrimas, internetas ir aptarnavimo paslaugos)** pirkimuose, 2022 m. buvo 1 958⁴⁷ (absoliučiai didžiąją jų dalį sudarė labai mažos ir mažos įmonės – 98,4 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 8 (0,4 proc.) šioms veiklos grupėms priklausančios juridiniai asmenys. Iš nurodytų veiklų grupių CVP IS registravęsi 295 juridiniai asmenys, o tai sudaro tik 15,1 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų ir mažų įmonių, CVP IS registruota tik 285 (14,6 proc.).

e) maistas, gėrimai, tabakas ir susiję produktai

51. 2023 m. duomenimis⁴⁸ pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, vertė (proc.) – 4,5; pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, skaičius (proc.) – 17,6; centralizuotų pirkimų vertė (proc.) – 52,7; centralizuotų pirkimų skaičius (proc.) – 44,1; vieno tiekėjo pirkimų (be centralizuotų pirkimų) skaičius (proc.) – 19; vieno tiekėjo pirkimų (su centralizuotais pirkimais) skaičius (proc.) – 33; vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (be centralizuotų pirkimų) (vnt.) – 3; vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (su centralizuotais pirkimais) (vnt.) – 2,5.

52. Iš 51 punkte pateiktų duomenų matyti, kad tiek pagal vertę, tiek ir pagal skaičių absoliučioje daugumoje pirkimų dominuoja mažiausios kainos kriterijus. Šios srities pirkimuose pakankamai geras yra vieno tiekėjo rodiklis, tačiau skirtingai, nei kitų pirkimų atveju, šis rodiklis yra didesnis sudėjus ir centralizuotai atliktų pirkimų rezultatus (33 proc.). Išskirtina ir tai, kad vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (be centralizuotų pirkimų) (3) yra ženkliai didesnis, nei bendras visų pirkimų (2,2), tačiau vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (su centralizuotais pirkimais) (2,5), atvirkščiai – ženkliai mažesnis nei bendras visų pirkimų (3,4). Taigi, šios srities pirkimuose žemo tiekėjų konkurencingumo problema yra aktualesnė būtent centralizuotai vykdomuose pirkimuose. Atsižvelgiant į paskiau pateiktus duomenis apie šios srities pirkimuose dalyvaujančius juridinius asmenis bei jų skaičių JAR, darytina išvada, jog didesnę suinteresuotumą dalyvauti pirkimuose turi vidutinės ir didelės įmonės, todėl šiose veiklos grupėse yra pakankamai potencialo siekiant dalyvavimui pirkimuose pritraukti labai mažas ir mažas įmones (ypač atsižvelgiant į tai, jog trumpųjų maisto grandinių atveju tiekėjais galėtų būti ir fiziniai asmenys).

53. 2022 m. duomenimis:

53.1. gyvūninės kilmės produktų, mėsos ir mėsos produktų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 151) iš viso dalyvavo 45 Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, vykdančys veiklą 5 skirtingose veiklos

⁴⁷ Ten pat.

⁴⁸ <https://vpt.lrv.lt/lt/statistika-ir-analize/pirkimu-vykdytoju-zemelapis-svieslente-1/>

sirtyse pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad 2 ekonominės veiklos rūšių (apdirbamoji gamyba – pirkimuose dalyvavo 20 juridinių asmenų (iš jų: 1 labai maža įmonė, 4 – mažos, 7 – vidutinės, 8 – didelės); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 22 juridiniai asmenys (iš jų: 4 labai mažos įmonės; 8 – mažos; 8 – vidutinės, 2 – didelės) atstovams prekyba gyvūninės kilmės produktais, mėsos ir mėsos produktais yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o likusių sričių – administracinė ir aptarnavimo veikla, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla, žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė (po 1 juridinį asmenį), atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra daugiau papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla:

53.1.1. iš **apdirbamosios gamybos** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **gyvūninės kilmės produktų, mėsos ir mėsos produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 151), 2022 m. buvo 363⁴⁹ (kiek daugiau nei pusę jų sudarė labai mažos įmonės – 58 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 17 jų, t. y., 4,7 proc. Taip pat svarbus aspektas, kad CVP IS registravęsi 60 juridinių asmenų iš nurodytų veiklų grupių, o tai sudaro tik 16,5 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota tik 12 (5,7 proc.), tačiau vidutinių įmonių CVP IS registruota 43,6 proc., o didelių – net 91,7 proc. Tai rodo, kad didžiosios įmonės turi didesnę suinteresuotumą dalyvauti šios srities pirkimuose;

53.1.2. iš **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **gyvūninės kilmės produktų, mėsos ir mėsos produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 151), 2022 m. buvo 1 424⁵⁰ (didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 82 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 14 šioms veiklos grupėms priklausančių juridinių asmenų (1,0 proc.). Iš nurodytų veiklų grupių CVP IS registravęsis 131 juridinis asmuo, o tai sudaro tik 9,2 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota tik 52 (4,5 proc.);

53.2. **Įvairių maisto produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 158) iš viso dalyvavo 77 Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, vykdantys veiklą 6 skirtingose veiklos srityse pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad 3 ekonominės veiklos rūšių (apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla – pirkimuose dalyvavo 6 juridiniai asmenys (iš jų: 1 – labai maža įmonė, 5 – mažos); apdirbamoji gamyba – pirkimuose dalyvavo 26 juridiniai asmenys (iš jų: 1 – labai maža įmonė, 6 – mažos, 9 – vidutinės, 10 – didelių); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 41 juridinis asmuo (iš jų: 9 – labai mažos įmonės; 18 – mažų; 9 – vidutinės, 5 – didelės) atstovams prekyba įvairiais maisto produktais yra pagrindinė veikla ar viena iš jų. Tuo tarpu likusių 3 ekonominės veiklos rūšių – administracinė ir aptarnavimo veikla (2 juridiniai asmenys), profesinė, mokslinė ir techninė veikla (1 juridinis

⁴⁹ Žr. Plano priedą Nr. 3.

⁵⁰ Ten pat.

asmuo), žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė (1 juridinis asmuo) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra daugiau papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla:

53.2.1. JAR duomenimis, 2022 m. **apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veiklos** vykdymą deklaravusių asmenų iš viso buvo registruota 4 267⁵¹. Iš šios veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **įvairių maisto produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 158), 2022 m. buvo 2 032⁵² (didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 68 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 3 šioms veiklos grupėms priklausančios juridiniai asmenys (0,2 proc.). Iš šios veiklos grupių CVP IS registravęsi 154 juridiniai asmenys, o tai sudaro tik 7,6 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota tik 72 (5,2 proc.);

53.2.2. iš **apdirbamosios gamybos** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **įvairių maisto produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 158), 2022 m. buvo 289⁵³ (kiek daugiau nei pusę jų sudarė labai mažos įmonės – 58,0 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 15 šioms veiklos grupėms priklausančių juridinių asmenų (5,2 proc.). Iš nurodytų veiklų grupių CVP IS registravęsi 47 juridiniai asmenys, o tai sudaro 16,3 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota tik 10 (6,0 proc.);

53.2.3. iš **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **įvairių maisto produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 158), 2022 m. buvo 1 234⁵⁴ (didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 82 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 15 šioms veiklos grupėms priklausančių juridinių asmenų (1,2 proc.). Iš nurodytų veiklų grupių CVP IS registravęsi 110 juridinių asmenų, o tai sudaro tik 8,9 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota tik 41 (4,0 proc.);

53.3. **vaisių, daržovių ir panašių produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 153) iš viso dalyvavo 17 Lietuvoje registruotų juridinių asmenų, vykdančių veiklą 3 skirtingose veiklos srityse pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad 2 ekonominės veiklos rūšių (apdirbamoji gamyba – pirkimuose dalyvavo 2 juridiniai asmenys (abi – didelės įmonės); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 14 juridinių asmenų (iš jų: 2 labai mažos įmonės; 7 – mažos; 3 – vidutinės, 2 – didelės) atstovams prekyba įvairiais maisto produktais yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų ekonominėje srityje veikiančių juridinių asmenų (pirkimuose sudalyvavo 1 juridinis asmuo) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra daugiau papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla:

⁵¹ Į šią apimtį neįtraukti juridiniai asmenys, turintys statusą "bankrutavęs", "bankrutuojantis", "inicijuojamas likvidavimas", "likviduojamas", "likviduojamas dėl bankroto".

⁵² Žr. Plano priedą Nr. 3.

⁵³ Ten pat.

⁵⁴ Ten pat.

53.3.1. iš **apdirbamosios gamybos** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **vaisių, daržovių ir panašių produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 153), 2022 m. buvo 51. Skirtingai nei kitų veiklos grupių atveju, labai mažos įmonės šiose veiklos grupėse sudarė tik 35 proc. Taip pat pastebėtina, kad 2022 m. pirkimuose nedalyvavo nei viena labai maža, maža ar vidutinė šių ekonominės veiklos grupių įmonė, o iš viso pirkimuose, sudalyvavo tik 2 didelės įmonės, t. y., 3,9 proc. visų šių veiklos grupių įmonių. Taip pat svarbus aspektas, kad CVP IS registravęsi tik 9 juridiniai asmenys iš nurodytų veiklų grupių, o tai sudaro 17,6 proc. Labai mažų įmonių, CVP IS nėra registruota apskritai, o mažų įmonių tik 3 (18,8 proc.), tačiau didelių įmonių CVP IS registruota net 83,3 proc. Tai rodo, kad didžiosios įmonės turi didesnį suinteresuotumą dalyvauti šios srities pirkimuose;

53.3.2. iš **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **vaisių, daržovių ir panašių produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 153), 2022 m. buvo 200⁵⁵ (didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 78,0 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 7 šioms veiklos grupėms priklausantys juridiniai asmenys (3,5 proc.). Iš nurodytų veiklų grupių CVP IS registravęsi 44 juridiniai asmenys, o tai sudaro 22 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota 22 (14,1 proc.);

53.4. **pieno produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 155) iš viso dalyvavo 27 Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, vykdantys veiklą 4 skirtingose veiklos srityse pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad 2 ekonominės veiklos rūšių (apdirbamoji gamyba – pirkimuose dalyvavo 9 juridiniai asmenys (iš jų: 2 – mažos, 5 – vidutinės, 2 – didelės įmonės); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 16 juridinių asmenų (iš jų: 1 – labai maža įmonė; 7 – mažos; 6 – vidutinės, 2 – didelės) atstovams prekyba įvairiais maisto produktais yra pagrindinė veikla ar viena iš jų, o apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų bei administracinės ir aptarnavimo veiklos srityse veikiančių juridinių asmenų (pirkimuose sudalyvavo po 1 juridinį asmenį) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra daugiau papildoma ar vienkartinio pobūdžio veikla:

53.4.1. iš **apdirbamosios gamybos** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **pieno produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 155), 2022 m. buvo 261⁵⁶ (kiek daugiau nei pusę jų sudarė labai mažos įmonės – 59,0 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 7 jų, t. y., 2,7 proc. Taip pat svarbus aspektas, kad CVP IS registravęsi 43 juridiniai asmenys iš nurodytų veiklų grupių, o tai sudaro tik 16,5 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota tik 10 (6,5 proc.), tačiau vidutinių įmonių CVP IS registruota 48,49 proc., o didelių – net 85,7 proc. Tai rodo, kad didžiosios įmonės turi didesnį suinteresuotumą dalyvauti šios srities pirkimuose;

⁵⁵ Ten pat.

⁵⁶ Ten pat.

53.4.2. iš **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **pieno produktų pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 155), 2022 m. buvo 1 233⁵⁷ (didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės – 83,0 proc.), tačiau pirkimuose, sudalyvavo tik 6 šioms veiklos grupėms priklausančių juridinių asmenų (0,5 proc.). Iš nurodytų veiklų grupių CVP IS registravęsi 102 juridiniai asmenys, o tai sudaro tik 8,3 proc. Didžiosios įmonių grupės – labai mažų įmonių, CVP IS registruota tik 37 (3,6 proc.).

f) baldai (įskaitant biuro baldus), dekoratyviniai patalpų objektai, buitiniai prietaisai (išskyrus apšvietimo) ir valikliai

54. 2023 metų duomenimis⁵⁸, pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus vertė (proc.) – 24,6; pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus skaičius (proc.) – 20; centralizuotų pirkimų vertė (proc.) – 42,5; centralizuotų pirkimų skaičius (proc.) – 20,3; vieno tiekėjo pirkimų (be centralizuotų pirkimų) skaičius (proc.) – 31; vieno tiekėjo pirkimų (su centralizuotais pirkimais) skaičius (proc.) – 21,3; vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (be centralizuotų pirkimų) (vnt.) – 3; vidutinis pasiūlymų skaičius pirkimui (su centralizuotais pirkimais) (vnt.) – 2,7.

55. Iš pateiktų duomenų matyti, kad pirkimuose dominuoja mažiausios kainos kriterijus. Trečdalyje šios srities pirkimų analizuojamu laikotarpiu dalyvavo tik 1 tiekėjas, tiesa, šis rodiklis yra ženkliai mažesnis įtraukus centralizuotų pirkimų duomenis – tokių pirkimų buvo tik penktadalis. Vidutinis pasiūlymų skaičius – 3 pasiūlymai pirkime, taigi darytina išvada, kad šioje srityje galima didinti konkurencingumą, pritraukiant didesnę tiekėjų skaičių.

56. 2022 metų duomenimis:

56.1. **baldų (įskaitant biuro baldus) pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 391) iš viso dalyvavo 259 Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys, vykdantys veiklą 9 skirtingose veiklos srityse pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 2 ekonominės veiklos rūšių (apdirbamoji gamyba – pirkimuose dalyvavo 67 juridiniai asmenys (iš jų: labai mažos įmonės – 26, mažos – 34, vidutinės – 5, didelės – 2); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 146 juridiniai asmenys (iš jų: labai mažos įmonės – 78, mažos – 55, vidutinės – 11, didelės – 2) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra pagrindinė veikla ar viena iš jų. Likusių 7 ekonominės veiklos rūšių (profesinė, mokslinė ir techninė veikla – 18 juridinių asmenų; statyba – 11; informacija ir ryšiai – 7; administracinė ir aptarnavimo veikla – 6; meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla – 2; nekilnojamojo turto operacijos – 1; viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas – 1) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra arba papildoma, arba vienkartinio pobūdžio veikla:

56.1.1. iš **apdirbamosios gamybos** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **baldų (įskaitant biuro baldus) pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 391), 2022 m. buvo 1 047⁵⁹ (iš jų CVP IS registruota 195 (18,6 proc.). Didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės 689 (65,8 proc.). Pirkimuose iš

⁵⁷ Ten pat.

⁵⁸ <https://vpt.lrv.lt/lt/statistika-ir-analize/pirkimu-vykdytoju-zemelapis-svieslente-1/>

⁵⁹ Žr. Plano priedą Nr. 3

šių veiklos grupių 2022 m. sudalyvavo tik 19 juridinių asmenų, o tai sudaro tik 1,8 proc. taigi konkurencingumui didinti potencialas labai didelis; CVP IS registruotos 94 labai mažos įmonės (13,6 proc.);

56.1.2. iš **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **baldų (įskaitant biuro baldus) pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 391), 2022 m. buvo 1 164⁶⁰, iš jų – 355 (30,5 proc.) registruoti CVP IS. Absoliučiai didžiąją dalį visų šiame pogrupyje veikiančių juridinių asmenų sudarė labai mažos įmonės 975 (83,8 proc.). Iš jų registruota CVP IS 240 (24,6 proc.). 2022 m. iš šios ekonominės veiklos grupių pirkimuose sudalyvavo tik 49 juridiniai asmenys, o tai sudaro 4,2 proc. visų šioms grupėms priklausančių juridinių asmenų. Taigi potencialas didinti konkurencingumą - labai didelis;

56.2. **dekoratyvinių patalpų objektų** pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 392) iš viso dalyvavo 90 Lietuvoje registruotų juridinių asmenų, vykdančių veiklą 3 skirtingose veiklos srityse pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 2 ekonominės veiklos rūšių (apdirbamoji gamyba – 15 juridinių asmenų (iš jų labai mažos įmonės – 8, mažos – 5, vidutinė – 1, didelė – 1); didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – 65 juridiniai asmenys (iš jų labai mažos įmonės – 36, mažų – 20, vidutinės – 8, didelė – 1) atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose yra pagrindinė veikla ar viena iš jų. Ekonominės veiklos rūšies profesinė, mokslinė ir techninė veikla atstovai dalyvavo 10 pirkimų, todėl darytina prielaida, kad tai – daugiau atsitiktinė arba papildoma veikla:

56.2.1. iš **apdirbamosios gamybos** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **dekoratyvinių patalpų objektų** pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 392) buvo 418⁶¹, iš jų registruota CVP IS 73, o tai sudaro 17,46 proc. 2022 m. duomenimis, didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės 305 (73,0 proc.). CVP IS registruota 41 labai maža įmonė (13,4 proc.). Pirkimuose iš šio veiklos grupių sudalyvavo tik 1 juridinis asmuo, o tai sudaro 0,2 proc., taigi, potencialas didinti konkurenciją ir pritraukti daugiau tiekėjų į šią sritį – didžiausias, lyginant su kitomis šios veiklos grupėmis;

56.2.2. iš **didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **dekoratyvinių patalpų objektų** pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 392) buvo 322⁶², iš jų CVP IS registruota 65 (20,2 proc.). Didžiąją jų dalį sudarė labai mažos įmonės 277 (86,0 proc.). CVP IS registruota 44 labai mažos įmonės (15,88 proc.). 2022 m. duomenimis, pirkimuose sudalyvavo tik 2 šioms veiklos grupėms priklausančios juridiniai asmenys (0,6 proc.). Tai labai prastas rezultatas, tad potencialas didinti konkurencingumą yra labai didelis;

56.3. **tekstilės dirbinių pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 395) iš viso dalyvavo 116 Lietuvoje registruotų juridinių asmenų, vykdančių veiklą 8 skirtingose veiklos srityse pagal EVRK. Atsižvelgiant į ekonominės veiklos rūšį bei pirkimuose dalyvavusių šioje srityje veikiančių juridinių asmenų skaičių, darytina išvada, kad tik 2 ekonominės veiklos rūšių atstovams dalyvavimas šios rūšies pirkimuose (apdirbamoji gamyba – pirkimuose dalyvavo 30 juridinių asmenų (iš jų: labai mažų įmonių – 13, mažų – 10, vidutinės – 7);

⁶⁰ Ten pat.

⁶¹ Ten pat.

⁶² Ten pat.

didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas – pirkimuose dalyvavo 63 juridiniai asmenys (iš jų: labai mažos įmonės – 37, mažos – 21, vidutinės – 4, didelė – 1) yra pagrindinė veikla ar viena iš jų. Kitų 6 ekonominės veiklos rūšių (profesinė, mokslinė ir techninė veikla – 9 juridiniai asmenys; statyba – 8; administracinė ir aptarnavimo veikla – 3; informacija ir ryšiai – 1; meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla – 1; nekilnojamojo turto operacijos – 1) atstovams dalyvavimas šio pogrupio pirkimuose yra arba papildoma, arba vienkartinio pobūdžio veikla:

56.3.1. iš **apdirbamosios gamybos** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **tekstilės dirbinių pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 395) buvo 431⁶³, iš jų tik 69 (16 proc.) buvo registruoti CVP IS. Didžiąją juridinių asmenų dalį sudarė labai mažos įmonės 386 (89,56 proc.). CVP IS registruota tik 50 šios veiklos grupėms priklausančių labai mažų įmonių (13,0 proc.). 2022 m. pirkimuose dalyvavo tik 5 šios veiklos grupėms priklausančios juridiniai asmenys (1,2 proc.). Tai – labai žemas rezultatas;

56.3.2. iš **didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas** veiklos grupių potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti pirkimų objektus **tekstilės dirbinių pirkimuose** (BVPŽ pogrupis – 395) buvo 352⁶⁴, iš jų 83 (23,6 proc.) registruoti CVP IS. Didžiausią juridinių asmenų dalį sudarė labai mažos įmonės 231 (65,6 proc.), iš jų CVP IS registruota tik 39 (16,9 proc.). 2022 m. duomenimis pirkimuose dalyvavo 16 šios veiklos grupėms priklausančių juridinių asmenų (4,6 proc.). Potencialas didinti konkurencingumą yra labai didelis.

IV. KONKURENCIJOS SKATINIMO PROBLEMATIKOS IR PRIEMONIŲ APŽVALGA

57. 2019 m. EK atliko išsamią EEE šalių analizę⁶⁵, kurios kontekste siekė nustatyti būdus ir priemones, kurie būtų veiksmingi tiekėjams, o ypač SVV pritraukti. Išskirtos priemonės suponuoja, kad esminės viešųjų pirkimų konkurencingumo skatinimo priemonės yra orientuotos į 4 pagrindines sritis:

- tiekėjų ir pirkimų vykdytojų kvalifikacijos tobulinimas;
- pirkimų proceso skaitmenizavimas;
- administracinės naštos mažinimas pirkimų procese;
- pirkimų vykdymas, atsižvelgiant į SVV poreikius ir galimybes.

58. Kiekvienoje EEE šalyje buvo atlikta kompleksinė literatūros šaltinių analizė ir suorganizuoti 33 interviu su ministerijomis ir viešųjų pirkimų priežiūrą atliekančiomis įstaigomis. Atlikus kompleksinį tyrimą EK ekspertai išskyrė 15, jų manymu, efektyviausių priemonių SVV pritraukimui, iš kurių ypatingai akcentuotinos 8 (visas priemonių sąrašas pateikiamas Plano priede Nr. 2):

58.1. viešųjų pirkimų akademija – priemonė apima privalomą kvalifikacijos kurso baigimą visiems pirkimų vykdytojams ir yra orientuota į pirkimų vykdytojų kvalifikacijos tobulinimą akcentuojant SVV problematiką;

58.2. sąžiningumo paktai – priemonė skirta didesniai viešųjų pirkimų proceso skaidrumui užtikrinti, įtraukiant viešojo pirkimo procese dalyvauti trečiąją, nepriklausomą šalį (stebėtoją);

⁶³ Ten pat.

⁶⁴ Ten pat.

⁶⁵

58.3. pagalbos tarnyba SVV – tai tiesioginės pagalbos SVV dalyvavimui viešųjų pirkimų sistemoje įrankis, kuris užtikrina operatyvų pagalbos teikimą ir metodinę pagalbą;

58.4. Orhuso modelis mažesniems pirkimams vykdyti – priemonė yra įrankis pirkimų skaidymui geografiškai ir pagal paslaugų kategorijas. Tokiu būdu mažinama administracinė našta SVV ir skatinamas SVV galimybes atitinkančių pirkimų vykdymas;

58.5. atvirkštinis faktoringas – priemone yra užtikrinamas itin skubus atsiskaitymas tiekėjams, kurio vidutinė trukmė 5 darbo dienos. Tokiu būdu sprendžiama pinigų srautų problema SVV atžvilgiu;

58.6. SVV pajėgumus atitinkančių pirkimų projektavimo gairės ir skaičiuoklė – tai metodinės priemonės, kurios padeda pirkimų vykdytojams suformuoti pirkimo reikalavimus taip, kad jie atitiktų SVV pajėgumus, o skaičiuoklės pagalba yra nustatomas optimalus pirkimo skaidymo į dalis būdas;

58.7. pirkimo pasas – tai priemonė skirta administracinės naštos mažinimui, nes SVV, kurios dažnai dalyvauja viešuosiuose pirkimuose, gali užsisakyti specialų „pasą“, kuriame būtų apibendrinta visa įmonės informacija. Taigi, dalyvaujant viešajame pirkime tiekėjams nebereikia kaskart rinkti ir teikti tų pačių duomenų apie įmonę;

58.8. anoniminio pirkėjo tarnyba – tai tarnyba, kuri esamiems ir potencialiems tiekėjams suteikia galimybę anonimiškai reikšti susirūpinimą dėl galimai neteisingos viešųjų pirkimų praktikos. Pranešimų pagrindu tarnyba gali pradėti tyrimą dėl galimai nesąžiningų pirkimų vykdytojų veiksmų. Paslauga orientuota į SVV ir skirta atkreipti dėmesį į atvejus, kai pirkimų vykdytojai nesilaiko geriausios praktikos arba veikia nesąžiningai.

59. Jungtinės Karalystės Nacionalinis audito komitetas 2022 m. atliko viešųjų pirkimų sistemos auditą⁶⁶ ir pateikė siūlymus, kaip paskatinti konkurenciją pirkimuose. Viena iš inovatyvių idėjų, kurią galima identifikuoti per beveik visas siūlomas priemones - aiškaus, suprantamo ir skaitmenizuoto komunikacijos kanalo sukūrimas tarp pirkimų vykdytojų ir tiekėjų tam, kad tiek pirkimų vykdytojai, tiek tiekėjai galėtų operatyviai identifikuoti galimybes rinkoje.

60. 2023 m. gruodžio mėn. Jungtinės Karalystės bendruomenių rūmų viešųjų sąskaitų komitetas paskelbė ataskaitą apie viešųjų pirkimų konkurencingumą. Ataskaitoje nurodoma, jog 2021–2022 m. Jungtinės Karalystės vyriausybės organizacijos prekių ir paslaugų pirkimams išleido 259 mlrd. svarų sterlingų, tačiau iš bendros sutarčių vertės tik maždaug du trečdaliai pirkimų buvo tam tikra forma konkurencijos objektas. Iliustratyvūs scenarijai parodė, kad vyriausybė galėtų sutaupyti nuo 4 iki 7,7 mlrd. svarų sterlingų per metus, padidindama konkurenciją. Ataskaitoje taip pat apibrėžiamos ir konkrečios priemonės konkurencijos skatinimui 2024 m.⁶⁷:

60.1. apibrėžimas, kokiais instrumentais ketinama rinkti duomenis, aktualius rinkos konkurencijai pamatuoti ir įvertinti, modelių ir metodų identifikavimas, aiškių gairių išdėstymas pirkimų vykdytojams;

60.2. atlikti nuolatinį ar periodinį rinkos monitoringą, siekiant suprasti SVV galimybes ir pajėgumus ir atitinkamai informaciją komunikuoti pirkimų vykdytojams;

⁶⁶ <https://www.nao.org.uk/wp-content/uploads/2023/07/lessons-learned-competition-in-public-procurement.pdf>

60.3. standartinių pirkimo dokumentų parengimas ir gairių jų naudojimui pateikimas rinkai.

61. Taigi, ir Jungtinė Karalystė didžiausią konkurencijos potencialą identifikuoja SVV atžvilgiu, o konkurencijos didinimo priemonės yra tiesiogiai arba netiesiogiai orientuotos į šio tipo įmones. Taip pat, svarbu tai, kad valstybė ypatingą dėmesį numato skirti duomenų rinkimui ir analizei.

62. Apibendrinant tai, kas išdėstyta, viena iš svarbiausių ES bendros rinkos užtikrinimo priemonių yra efektyvios konkurencijos sukūrimas pirkimų sistemoje. Didžiausias potencialas konkurencijos didinimui yra pastebimas SVV atžvilgiu, tad būtent į šios grupės subjektus yra orientuotos rekomenduojamos taikyti priemonės ne tik ES, tačiau ir viso pasaulio mastu.

V. PLANO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

63. **Plano tikslas** – įgyvendinant Priemonių plane numatytas priemones skatinti naujų tiekėjų, o ypač SVV, pritraukimą dalyvauti pirkimuose.

64. Siekiant Plano tikslo, numatomi šie uždaviniai:

64.1. tobulinti tiekėjų ir pirkimų vykdytojų kvalifikaciją pirkimų srityje, akcentuojant SVV įtraukimą dalyvauti pirkimuose;

64.2. didinti skaidrumą ir žinomumą apie pirkimų vykdymą ir situaciją pirkimų srityje;

64.3. identifikuoti pirkimo proceso skaitmenizavimo galimybes ir sukurti efektyvias pirkimo proceso skaitmenizavimo priemones;

64.4. tobulinti teisinį reguliavimą, paprastinant dalyvavimo pirkimuose sąlygas ir didinant dalyvavimo pirkimuose patrauklumą.

65. Priemonės 64 punkte išskeltiems uždaviniams įgyvendinti numatytos Priemonių plane (Plano priedas Nr. 1).

VI. VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMAS IR FINANSAVIMAS

66. Planas įgyvendinamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžete Tarnybai patvirtintų bendrųjų asignavimų.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

67. Priemonių planas peržiūrimas kiekvienais metais ir, prireikus, atnaujinamas.

68. Kasmet iki kovo 1 d. Tarnybos interneto svetainėje skelbiama ataskaita apie per praėjusius metus pasiektus Priemonių plano vertinimo rodiklius.

TIEKĖJŲ PRITRAUKIMO DALYVAUTI PIRKIMUOSE 2024-2026 M. VEIKSMŲ PLANO PRIEMONIŲ PLANAS

Eil. Nr.	Uždavinio, priemonės, kriterijaus pavadinimas	2024	2025	2026
	Tikslas: skatinti naujų tiekėjų, o ypač smulkaus ir vidutinio verslo (toliau – SVV), pritraukimą dalyvauti pirkimuose			
K.1.	Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau – CVP IS) registruotų naujų tiekėjų skaičius, vnt.*	3 500	3 600	3 700
1.1.	Tobulinti tiekėjų ir pirkimų vykdytojų kvalifikaciją pirkimų srityje, akcentuojant SVV į(si)traukimą dalyvauti pirkimuose	63,85 tūkst. Eur	28,55 tūkst. Eur	26,55 tūkst. Eur
1.1.1.	Sukurti tiekėjo gidą, koncentruotai pateikiant informaciją, ką turi atlikti tiekėjas, kad galėtų dalyvauti pirkimuose (nuo registracijos CVP IS iki pasiūlymo pateikimo)	0,00 tūkst. Eur	2,00 tūkst. Eur	0,00 tūkst. Eur
K.1.1.1.	Tiekėjo gido sukūrimas, paskelbimas Viešųjų pirkimų tarnybos (toliau – Tarnyba) interneto svetainėje	–	1	–
1.1.2.	Renginių, kurie būtų orientuoti į tiekėjų, o ypač Tiekėjų pritraukimo dalyvauti pirkimuose 2024-2026 m.	6,65 tūkst. Eur	6,65 tūkst. Eur	6,65 tūkst. Eur

	veiksmų plane (toliau – Planas) išskirtose pirkimų srityse vertintų SVV kategorijų atstovų, pritraukimą dalyvauti pirkimuose, pirkimų vykdytojų ir tiekėjų bendradarbiavimą, pirkimų sistemos situacijos analizę, glaustus mokymus tiekėjams, kaip dalyvauti pirkimuose, (kviečiant verslo asociacijų atstovus; lankantis švietimo įstaigose; pristatant galimybes verslui ir pirkimų vykdytojų poreikius) organizavimas			
K.1.1.2.	Suorganizuotų renginių skaičius, vnt.	7	7	7
1.1.3.	Užtikrinti pagalbą tiekėjams teikiant kokybiškas konsultacijas apie dalyvavimą pirkimuose	4,20 tūkst. Eur	4,20 tūkst. Eur	4,20 tūkst. Eur
K.1.1.3.	Tarnybos teikiamų konsultacijų vertinimas balais	9,5	9,5	9,5
1.1.4.	Padidinti Tarnybos polapio tiekėjams aktualumą ir žinomumą, akcentuojant Tarnybos sukurtų pirkimų stebėsenos įrankių naudą	0,00 tūkst. Eur	1,20 tūkst. Eur	1,20 tūkst. Eur

K.1.1.4.	Apsilankymų Tarnybos polapyje tiekėjams skaičiaus augimas, proc.	5	5	5
1.1.5.	Sukurti dirbtinio intelekto pagrindu veikiančį konsultavimo įrankį	53,00 tūkst. Eur***	14,50 tūkst. Eur	14,50 tūkst. Eur
K.1.1.5.	Dirbtinio intelekto pagrindu veikiančio konsultavimo įrankio sukūrimas	1	–	–
1.2.	Didinti skaidrumą ir žinomumą apie pirkimų vykdymą bei situaciją pirkimų srityje	0,00 tūkst. Eur	27,20 tūkst. Eur	27,20 tūkst. Eur
1.2.1.	Atlikti kasmetinę analizę ir viešinti duomenis (analizuojamos sritys: pirkimų laimėtojų pasiskirstymas (tiek pirkimų skaičiumi, tiek verte) pagal įmonės dydį, konkurencingumo rodikliai pirkimuose, kuriuose buvo taikyti kokybiniai ekonominio naudingumo vertinimo kriterijai, ir pirkimuose, kuriuose buvo taikytas mažiausios kainos kriterijus)	0,00 tūkst. Eur	3,80 tūkst. Eur	3,80 tūkst. Eur
K.1.2.1	Analizės parengimas ir pavišimas, vnt.	–	1	1
1.2.2.	Informuoti tiekėjus (pirmiausiai orientuojantis į Plane nagrinėtas	0,00 tūkst. Eur	23,40 tūkst. Eur	23,40 tūkst. Eur

	ekonomines veiklos sritis) apie dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose per CVP IS galimybes ir naudas, formuoti jų teigiamą požiūrį į dalyvavimą pirkimuose ir paskatinti dalyvauti, akcentuojant skaidrumą, efektyvumą ir naudą verslui			
K1.2.2	Viešinimo kampanijos sukūrimas ir įgyvendinimas, vnt.	-	2	2
1.3.	Identifikuoti prikimo proceso skaitmenizavimo galimybes ir sukurti efektyvias pirkimų proceso skaitmenizavimo priemones	16,10 tūkst. Eur	53,00 tūkst. Eur	14,50 tūkst. Eur
1.3.1.	Atlikti alternatyvų dėl CVP IS modernizavimo analizę bei iš jų parinkti tinkamiausią alternatyvą.	16,10 tūkst. Eur	0,00 tūkst. Eur	0,00 tūkst. Eur
K.1.3.1.	Atlikta alternatyvų dėl CVP IS modernizavimo analizė ir parinkta tinkamiausia alternatyva (vnt.)	1	–	–
1.3.2.	Sukurti informacinių technologijų įrankio, kurio pagalba pagal BVPŽ ir (ar) kitų parametrų rinkinį būtų galima generuoti visų potencialių	0,00 tūkst. Eur	53,00 tūkst. Eur***	14,50 tūkst. Eur

	tiekėjų sąrašą, bandomąją versiją			
K. 1.3.2.1.	Sukurtas informacinių technologijų įrankis, kurio pagalba pagal BVPŽ ir (ar) kitų parametrų rinkinį galima generuoti visų potencialių tiekėjų sąrašą	–	1	–
1.4.	Tobulinti teisinį reguliavimą, paprastinant dalyvavimo pirkimuose sąlygas ir didinant dalyvavimo pirkimuose patrauklumą	21,40 tūkst. Eur	11,00 tūkst. Eur	1,60 tūkst. Eur
1.4.1.	Į Tarnybos rengiamų norminių teisės aktų projektų derinimo procesą įtraukti ne tik pirkimų vykdytojus, bet ir tiekėjų atstovus	1,60 tūkst. Eur	1,60 tūkst. Eur	1,60 tūkst. Eur
K. 1.4.1.	Tarnybos parengtų norminių teisės aktų projektų pateikimas derinti atitinkamų ekonominės veiklos sričių verslo asociacijoms	100 proc.**	100 proc.**	100 proc.**
1.4.2.	Sukurti teisinės sąlygas vertinti tiekėjų patikimumą mažos vertės pirkimuose, remiantis išorės subjektų duomenimis apie tiekėjų ekonominę-finansinę būklę	0,00 tūkst. Eur	0,00 tūkst. Eur	0,00 tūkst. Eur

K. 1.4.2.	Atliktas Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo, patvirtinto Tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97, pakeitimas	–	1	–
1.4.3.	Sudaryti sąlygas pirkimų vykdytojams darbus ir paslaugas įsigyti naudojantis tipinėmis sutarčių sąlygomis	6,20 tūkst. Eur	9,40 tūkst. Eur	0,00 tūkst. Eur
K. 1.4.3.	Tarnybos direktoriaus patvirtintos tipinės darbų ir paslaugų pirkimo sutarčių sąlygos	1	1	–
1.4.4.	Standartizuoti pirkimo dokumentų sąlygas	9,40 tūkst. Eur	0,00 tūkst. Eur	0,00 tūkst. Eur
K. 1.4.4.	Parengtos pavyzdinės atskirų pirkimo būdų (išskyrus konkurencinį dialogą) pirkimo dokumentų sąlygos	5	–	–
1.4.5.	Atlikti analizę dėl galimybės pasiūlymo galiojimo (sutarties įvykdymo) užtikrinimą pirkimų vykdytojui už tiekėją pateikti trečiajam asmeniui. Prireikus parengti atitinkamus teisės aktų projektus	4,20 tūkst. Eur	0,00 tūkst. Eur	0,00 tūkst. Eur
K. 1.4.5.1.	Atlikta analizė, ar galiojantis teisinis reguliavimas leidžia pasiūlymo galiojimo (sutarties	1	–	–

	įvykdymo) užtikrinimą už tiekėją pirkimų vykdytoji pateikti trečiajam asmeniui			
K. 1.4.5.2.	Pateiktas siūlymas dėl teisinio reguliavimo keitimo (jeigu atliktos analizės duomenimis galiojantis teisinis reguliavimas neleidžia pasiūlymo galiojimo (sutarties įvykdymo) užtikrinimą už tiekėją pirkimų vykdytoji pateikti trečiajam asmeniui)	–	–	1
1.4.6.	Atlikti tiekėjų apklausą, siekiant išsiaiškinti, kas dalyvaujant pirkimuose kelia didžiausią finansinę, administracinę naštą. Prireikus, teikti siūlymus dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo, tipinių pirkimo sutarčių sąlygų ar kitų teisės aktų keitimo	0,00 tūkst. Eur	2,4 tūkst. Eur	0,00 tūkst. Eur
K. 1.4.6.1.	Atlikta tiekėjų apklausa	–	1	–
K. 1.4.6.2.	Remianti tiekėjų apklausos rezultatais pateiktas siūlymas dėl teisinio reguliavimo keitimo, jeigu tokiu būdu galima mažinti tiekėjams dalyvavimo pirkimuose finansinę ir (ar) administracinę naštą	–	–	1

* Priemonė bus įgyvendinta, jei Tarnybai bus skirta pakankama valstybės biudžeto asignavimų suma arba ją bus galima perskirstyti iš Tarnybos sutaupytų lėšų.

** Išskyrus atvejus, kai norminių teisės aktų pakeitimų turinys nesusijęs su verslo asociacijų interesais.

*** Finansuojama iš GovTech projekto lėšų.

2019 m. Europos Komisijos identifikuotų priemonių, efektyviai skatinančių konkurenciją, apžvalga

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonę taikanti valstybė	Priemonės apibūdinimas	Poveikis smulkaus ir vidutinio verslo (toliau – SVV) dalyvavimui pirkimuose
1.	Viešųjų pirkimų akademija	Austrija	Austrijos federalinė pirkimų agentūra įsteigė „Viešųjų pirkimų akademiją“, kad apmokyti savo darbuotojus, t. y. pirkimų vykdytojus. Visi darbuotojai, kurie prisijungia prie Federalinės pirkimų agentūros, dalyvauja šiuose mokymuose, kurie trunka 2,5 metų. Mokymus sudaro 10 dienų mokymo programa ir 40 dienų pagrindinė programa, suskirstyta į pagrindinius ir išplėstinius modulius. Mokymai apima įvairius pirkimų aspektus (pavyzdžiui, teisinius, ekonominius ir pirkimo klausimus) ir apima visus pirkimų ciklo etapus.	Viena iš kliūčių SVV dalyvauti viešuosiuose pirkimuose yra sudėtingos procedūros ir viešųjų pirkimų reikalavimai. Gerai apmokyti darbuotojai, žinantys SVV poreikius ir kaip tinkamai parengti SVV galimybes atitinkančius pirkimus, veiksmingai padėjo sumažinti atitinkamas kliūtis.
2.	Skaitmenizuotas pirkimų vykdymo procesas	Suomija	Suomijoje naudojami keli elektroniniai viešųjų pirkimų portalai ir ataskaitų teikimo kanalai. • „Hilma“ yra elektroninis skelbimų ir ataskaitų teikimo kanalas, kur pirkimų vykdytojai gali skelbti savo pirkimus. Įmonės realiu laiku gauna informaciją apie vykstančius konkursus, taip pat išankstinę informaciją apie būsimus pirkimus. TED duomenų bazėje skelbiami pranešimai taip pat skelbiami „Hilma“ ir atvirkščiai.	• „Hilma“ yra realizuotos funkcijos, pvz., įspėjimai ir elektroninis konkursas, taip pat žemėlapių paieškos funkcija ir paprasta pranešimo apie nedidelius pirkimus paslauga. • „Hanki Service“ elektroninių pasiūlymų pateikimo būdas. Pirkėjams ji suteikia galimybę suformuoti kvietimą dalyvauti konkurse anketos forma, automatinį gautų

			• „Hanki Service“ yra elektroninė pirkimų vykdymo sistema, kuria naudojasi Suomijos centrinės valdžios organizacijos ir su jomis glaudžiai susijusios įstaigos. „Hanki Service“ turi integruotą EBVPD. „Hanki Service“ paskelbti skelbimai yra taip pat automatiškai paskelbiami „Hilma“. • Taip pat naudojami keli nedidelio masto portalai regioniniu lygiu.	pasiūlymų įvertinimą balais ir struktūrizuotą sutartį, taigi procesas yra aiškesnis ir pirkime dalyvaujantiems tiekėjams. „Hanki“ portalas yra nemokamas instrumentas tiekėjams. • Portalai regioniniu lygiu yra plačiau ir intensyviau naudojami SVV. Portaluose yra užtikrinama tiek efektyvi tiekėjų paieška pirkimų vykdytojams, tiek pirkimų paieška tiekėjams.
3.	Sąžiningumo paktai	Bulgarija	Sąžiningumo paktai yra viešųjų pirkimų civilinės stebėsenos įrankis. Pagal minėtus paktus viešųjų pirkimų procese, be perkančiosios organizacijos ir tiekėjų, dalyvauja nepriklausoma trečioji šalis. Stebėtojas įsipareigoja savarankiškai stebėti viešųjų pirkimų eigą, atlikdamas patikras vietoje, peržiūrėdamas dokumentaciją ir kitas taikomas priemones, o perkančioji organizacija įsipareigoja pateikti visus reikalingus dokumentus.	Priemonė buvo sėkminga kovojant su korupcija ir tiekėjų, ypač SVV, nenoru dalyvauti viešųjų pirkimų sistemoje dėl suvokiamo neskaidrumo lygio.
4.	Pagalbos tarnyba SVV	Kroatija	Pagalbos tarnyba (Helpdesk) teikia ekspertinę pagalbą aktualiais pirkimų klausimais tiek perkančiosioms organizacijoms, tiek ūkio subjektams, kurie dalyvauja ir yra suinteresuoti dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose. Tarnyba veikia keliais pagrindiniais kanalais: (1) metodinės medžiagos skelbimas pagalbos tarnybos svetainėje, (2) atsakymai į elektroniniu paštu siunčiamus klausimus per pagalbos	Net jei priemonė nėra skirta vien SVV, vis dėlto ji SVV labai svarbi, nes dažnai jose neįdarbinama pakankamai specialistų, išmanančių viešųjų pirkimų sistemą ir taisykles. Į pagalbos tarnybai siunčiamus klausimus atsakoma tą pačią dieną.

			tarnybą, (3) perkančiųjų organizacijų konsultavimas telefonu, (4) atvirų durų dienos, kai vartotojai per pagalbos tarnybos svetainę gali kreiptis dėl tiesioginių asmeninių konsultacijų, kurios vyksta kiekvieną paskutinį mėnesio penktadienį.	
5.	Orhuso modelis mažesniems pirkimams vykdyti	Danija	Orhuso modelio pagalba siekiama įtraukti SVV į paslaugų teikimą viešojo sektoriaus paslaugų pirkimuose. Tikslas pasiekiamas mažinant viešųjų pirkimų geografinę apimtį (jos apima ne visą miesto teritoriją, o mažesnius plotus pagal skirtingus pašto kodus) ir suskirstant viešųjų pirkimų sutartis į konkrečias objektų kategorijas.	Priemonė skirta tiesiogiai SVV, nes skaidant pirkimus pagal geografinę ir objekto kategoriją net ir mažos įmonės gali dalyvauti pirkimuose ir pasiūlyti teikiamas paslaugas.
6.	Finansinė parama inovatyviems pirkimams	Estija	Priemone siekiama ugdyti viešojo sektoriaus gebėjimus pirkti inovatyvius sprendimus, taip pat ugdyti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) tiekėjų gebėjimus dalyvauti tokiuose konkursuose. Programa teikia finansinę paramą ir informaciją valstybės institucijoms, kaip vykdyti pirkimą, kuris prisidės prie inovacijų. Pažymėtina, kad buvo išleistas inovacijų viešųjų pirkimų vadovas ir sukurta finansinės paramos schema, skirta bendrai finansuoti inovacijų viešuosius pirkimus (iki 50 % projekto išlaidų).	Projekte dalyvaujantys konkurso dalyviai turi galimybę kurti inovatyvius produktus ir paslaugas sumažinant jų finansinius kaštus ir teikiant metodinę pagalbą. Pasibaigus projektui, tiekėjas gali laisvai parduoti viešosiomis lėšomis sukurtą inovatyvų produktą atviroje rinkoje ir gauti iš to pelno.
7.	Atvirkštinis bendradarbiavimo faktoringas,	Prancūzija	Prancūzijos centrinė pirkimų institucija sukūrė sprendimą, kuris leidžia per kelias dienas	SVV yra ypač jautrios pavėluotiems mokėjimams, nes jis

	siekiant palengvinti greitą viešųjų sutarčių apmokėjimą		atlikti mokėjimus tiekėjams finansiškai palankiomis sąlygomis. Tiekėjams apmokama vidutiniškai per penkias dienas nuo sąskaitos faktūros pateikimo, o ne per 30 dienų terminą. Sprendimas orientuotas į SVV kaip prioritetinę grupę. Tiekėjai pateikia savo sąskaitas atrinktam Prancūzijos bankui, kuris tiekėjams sumoka per kelias dienas (vidutiniškai mažiau nei penkias), tada Prancūzijos centrinė pirkimų agentūra sumoka atrinktam bankui per 30 dienų terminą.	neturi tokių galimybių gauti finansavimą, kaip didesnės įmonės, kad galėtų padengti pinigų srautų problemas, be to, jis neturi tinkamų kredito valdymo sistemų, skirtų užkirsti kelią pavėluotam mokėjimui valdyti.
8.	SVV pajėgumus atitinkančių pirkimų projektavimo gairės ir skaičiuoklė	Vokietija	Pirkimo skaidymo į dalis projektavimo gairės ir skaičiuoklė yra priemonė perkančiosioms organizacijoms apskaičiuoti SVV tinkamą atskirų pirkimo dalių dydį. Skaičiuoklė – tai perkančiosios organizacijos nemokamai atsisiunčiamas Excel lapas, kuriame jos gali pasirinkti atitinkamą sektorių pirkimo procedūrai bei koreguoti visos sutarties trukmę ir apimtį. Tada įrankis apskaičiuoja dalių, į kurias turėtų būti padalinta sutartis, skaičių ir apimtį. Gairėse perkančiosioms organizacijoms pateikiamos skaičiuoklės instrukcijos ir tikslai.	Priemonė tiesiogiai skirta SVV poreikiams. Pirkimų vykdytojams pateikiamos gairės, kaip užtikrinti, kad pirkimo dalių apimtis būtų tinkama, kad SVV galėtų dalyvauti.
9.	Pusryčių instruktažai	Airija	Priemonės tikslas – inicijuoti regioninius informacinius pusryčių renginius. Renginiai vyksta tiek kontaktiniu būdu, tiek transliuojami „YouTube“ kanalu. Renginių metu yra analizuojamos įvairios aktualios viešųjų pirkimų temos ir SVV,	Priemonė nėra skirta vien SVV, vis dėlto ji SVV labai svarbi, nes dažnai šios kategorijos įmonės neįdarbina pakankamai specialistų, išmanančių viešųjų pirkimų sistemą ir taisykles. Analizuojama SVV dalyvavimo

			laimėjusių viešuosius pirkimus, atvejų analizė.	pirkimuose praktika suteikia naudingos informacijos tiek pirkimų vykdytojams, tiek tiekėjams.
10.	Pirkimo pasas ir rinkos dienos	Olandija	Viešųjų pirkimų pasas tai priemonė, kai tiekėjai, o ypač SVV, kurios dažnai dalyvauja viešuosiuose pirkimuose, gali užsisakyti specialų „pasą“, kuriame būtų apibendrinta visa įmonės informacija. Tai sumažina dokumentų kiekį ir palengvina administravimo procedūrą, nes pasą turinčioms įmonėms nereikia kiekvieną kartą deklaruoti, kokius pažymėjimus turi ir kokius reikalavimus atitinka.	Viena iš kliūčių SVV dalyvauti viešuosiuose pirkimuose yra sudėtingos procedūros ir viešųjų pirkimų reikalavimai. „Paso“ turėjimas sumažina administracinę naštą SVV ir skatina dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose.
11.	Naujas požiūris į viešuosius pirkimus – mokymai ir konsultacijos	Lenkija	Priemonė yra skirta skatinti SVV dalyvavimą viešųjų pirkimų procedūrose. Tiekėjai yra skatinami dalyvauti pirkimuose, rengiant mokymus apie viešuosius pirkimus, tarptautinius viešuosius pirkimus ir viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę. Mokymai yra orientuoti į SVV specifiką ir yra organizuojami tiek perkančiosioms organizacijoms, tiek tiekėjams.	Priemonė padeda formuoti įgūdžius ir SVV žinias įvairiose srityse ir skatina verslo plėtros aktyvumą.
12.	Konkrečiam sektoriui skirtos viešųjų pirkimų gairės	Slovėnija	Gairės parengtos reaguojant į esamą konkrečių sektorių rinkos neefektyvumą, standartizuojant viešųjų pirkimų procedūras ir didinant viešųjų pirkimų efektyvumą. Pagrindinis gairių tikslas – apibrėžti konkrečios paslaugų srities viešuosiuose pirkimuose teikiamų pasiūlymų vertinimo sąlygas ir kriterijus, kad būtų išvengta neproporcingų kvalifikacijos ir diskriminacinių reikalavimų.	Kartu su Viešųjų pirkimų įstatymu gairėse pateikiamos suderintos nuorodos ir pasiūlymai, kaip vykdyti viešųjų pirkimų procedūrą atitinkamų sektorių paslaugose. Viena iš kliūčių MVĮ dalyvauti viešuosiuose pirkimuose yra sudėtingos procedūros ir viešųjų pirkimų reikalavimai. Vieningų standartų laikymasis

			Gairėse pateikiami siūlymai su rekomendacijomis, įspėjimais, gerosios praktikos pavyzdžiais.	sumažina administracinę naštą MVĮ ir skatina dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose.
13	Priemonės, skatinančios SVV dalyvauti viešuosiuose pirkimuose	Ispanija	Į priemonių rinkinį įeina: • savivaldybės planas remti SVV dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose; • informacija apie metinį pirkimų planą; • elektroninio pasiūlymų ir paraiškų pateikimo palengvinimas; • sutarčių dydžio pritaikymas siekiant palengvinti SVV dalyvavimą, be kita ko, apribojant atvejus, kai sutarčių negalima padalyti į dalis; • pajėgumų ir mokumo reikalavimų pritaikymas pagal sutarčių dydį ir SVV; • konkreti ir aiški informacija apie būtinas sąlygas dalyvauti pirkime; • išplėsti pasiūlymų pateikimo terminą, viršijantį teisės aktuose nustatytą minimumą, siekiant palengvinti SVV pasiūlymų rengimą; • supaprastinti sutarties sudarymo kriterijus; • reikalingų garantijų sumažinimas; • laiku atliktų mokėjimų garantija per 30 dienų nuo sutarties pasirašymo; • priemonės, užtikrinančios apmokėjimą subrangovams.	Ši priemonė skirta įvairaus dydžio įmonėms, tačiau ji ypač aktuali SVV problemoms spręsti. Pagrindinis dėmesys skiriamas MVĮ tiesioginei naudai, susijusiai su konkrečiomis priemonėmis, pvz., mažos apimtys sutarčių rezervavimas inovatyvioms SVV.
14	Tvarumo kriterijų biblioteka	Švedija	Kriterijų duomenų bazė apima aplinkos ir socialines sąlygas aštuoniose produktų srityse: IT ir telekomunikacijos, pastatai ir nuosavybė, valymas ir chemikalai, transporto priemonės ir transportas, biuras ir tekstilė, maistas, slauga ir	Tvarumo kriterijų biblioteka gali būti naudojama kaip gairių priemonė SVV, siekiant didinti informuotumą apie perkančiųjų organizacijų keliamus reikalavimus ir kriterijus vykdant

			priežiūra bei reikmenys ikimokyklinio ugdymo įstaigai be toksiškų medžiagų. Egzistuoja trys aplinkosaugos kriterijų lygiai: bazinis, pagrindinis ir išplėstinis. Kriterijų tikslai yra trys: (1) suteikti perkančiosioms organizacijoms lengvai naudojamą įrankį ekologiškiems viešiesiems pirkimams ir socialiai atsakingiems viešiesiems pirkimams įgyvendinti; (2) sugeneruoti savivaldybėms taupymo rezervus iš ekologiškai efektyvių išteklių panaudojimo; 3) užtikrinti, kad rinka, įskaitant SVV, būtų nuspėjama dėl aplinkosaugos ir socialinių reikalavimų. Kriterijai yra savanoriški ir jais galima naudotis nemokamai.	viešuosius pirkimus. Vartotojai gali atsisiųsti sau pritaikytą kriterijų rinkinį, kuris yra paruoštas kopijuoti ir įklijuoti į pirkimų dokumentus. Priemonėje taip pat pateikiamas rekomendacinis dokumentas dėl kriterijų, kuriame pateikiami paaiškinimai ir instrukcijos.
15	Anoniminio kliento (tiekėjo) tarnyba	Jungtinė Karalystė (ne ES narė)	„Anoniminio kliento tarnyba“ vadinama galimybės esamiems ir potencialiems tiekėjams anonimiškai reikšti susirūpinimą dėl galimai neteisingos viešųjų pirkimų praktikos sudarymas. Tai paslauga, skirta smulkiajam verslui atkreipti dėmesį į atvejus, kai pirkimų vykdytojai nesilaiko geriausios praktikos arba veikia nesąžiningai, pvz. buvo suteiktas per trumpas pasiūlymų pateikimo terminas, todėl dokumentų paruošimas buvo sudėtingas.	Priemonė buvo sėkminga kovojant su korupcija ir tiekėjų, ypač SVV, nenoru dalyvauti viešųjų pirkimų sistemoje dėl suvokiamo neskaidrumo lygio.

**JURIDINIŲ ASMENŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EKONOMINĖS VEIKLOS GRUPES, VERTINANT
POTENCIALĄ DALYVAUTI PIRKIMUOSE**

I. STATYBOS DARBŲ PIRKIMAI

**a) Statybos veiklą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant
potencialą dalyvauti visų ar dalinių statybos ir civilinės inžinerijos darbų pirkimuose (BVPŽ
pogrupis – 452)**

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Geležinkelių ir požeminių geležinkelių tiesimas	6 (2)	1 (1)	2 (2)	- (-)	9 (5)
Kita specializuota statybos veikla	168 (30)	34 (15)	2 (2)	1 (0)	205 (47)
Kita, niekur kitur nepriskirta, specializuota statybos veikla	356 (56)	89 (45)	20 (10)	2 (2)	467 (113)
Kitų inžinerinių statinių statyba	30 (10)	9 (6)	2 (2)	1 (1)	42 (19)
Kitų, niekur kitur nepriskirtų, inžinerinių statinių statyba	55 (22)	24 (14)	7 (5)	- (-)	86 (41)
Komunalinių elektros ir telekomunikacijos statinių statyba	53 (14)	27 (19)	12 (12)	2 (2)	94 (47)
Komunalinių nuotekų statinių statyba	73 (28)	37 (30)	6 (6)	- (-)	116 (64)
Komunalinių statinių statyba	16 (6)	10 (7)	2 (2)	- (-)	28 (15)
Naujų pastatų statyba	212 (26)	41 (16)	8 (6)	- (-)	261 (48)
Pastatų remontas, restauravimas ir rekonstravimas	415 (84)	84 (43)	12 (7)	- (-)	515 (134)
Sausinimo ir drėkinimo sistemų tiesimas	14 (4)	9 (8)	1 (1)	- (-)	24 (13)
Statybų plėtra	625 (31)	40 (14)	3 (2)	- (-)	668 (47)

Tiltų ir tunelių statyba	2 (0)	1 (1)	- (-)	1 (1)	4 (2)
Vandens statinių statyba	15 (6)	4 (4)	- (-)	- (-)	19 (10)
Gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų statyba	2375 (320)	541 (238)	65 (37)	7 (2)	2988 (597)
Kelio dangos ir stovėjimo aikštelių ženklimas	6 (0)	5 (5)	- (-)	- (-)	11 (5)
Kelių ir automagistralių tiesimas	48 (24)	32 (28)	12 (12)	9 (9)	101 (73)
Kelių ir geležinkelių tiesimas	12 (4)	5 (4)	2 (2)	- (-)	19 (10)
Viso:	4481 (667)	993 (498)	156 (108)	23 (17)	5653 (1290)

b)

Statybos veiklą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti pastatų įrengimo darbų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 453)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Antenų, ryšio sistemų įrengimas	16 (2)	2 (2)	- (-)	- (-)	18 (4)
Elektros sistemų įrengimas	494 (177)	113 (91)	29 (24)	2 (2)	638 (294)
Elektros, vandentiekio ir kitos įrangos įrengimas	189 (42)	33 (23)	7 (4)	- (-)	229 (69)
Gaisro pavojaus ir apsaugos signalizacijos įrengimas	50 (17)	8 (5)	- (-)	- (-)	58 (22)

Kitos įrangos įrengimas	89 (16)	21 (14)	3 (3)	1 (1)	114 (34)
Pastatų ir statinių elektros tinklų įrengimas	101 (36)	32 (23)	3 (2)	- (-)	136 (61)
Vandentiekio, šildymo ir oro kondicionavimo sistemų įrengimas	550 (136)	157 (109)	13 (10)	- (-)	720 (255)
Viso:	1489 (426)	366 (267)	55 (43)	3 (3)	1913 (739)

c)

Statybos veiklą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti pastato užbaigimo darbų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 454)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Dažymas ir stiklinimas	41 (8)	8 (3)	- (0)	- (0)	49 (11)
Kiti statybos baigiamieji ir apdailos darbai	660 (88)	99 (34)	8 (4)	- (-)	767 (126)
Stalčiaus dirbinių įrengimas	131 (28)	18 (4)	- (-)	- (-)	149 (32)
Statybos baigimas ir apdaila	617 (100)	101 (41)	8 (3)	- (-)	726 (144)
Stogų dengimas	84 (16)	26 (13)	1 (0)	- (-)	111 (29)
Tinkavimas	34 (7)	14 (1)	- (-)	- (-)	48 (8)
Grindų ir sienų dengimas	80 (15)	18 (7)	- (-)	- (-)	98 (22)
Viso:	1647 (262)	284 (103)	17 (7)	0 (0)	1 948 (372)

d)

Statybos veiklą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti statybvietės parengimo darbų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 451)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Paruošiamieji žemės kasimo darbai tiesiant kelius	53 (15)	5 (3)	3 (3)	- (-)	61 (21)
Statinių nugriovimas	16 (2)	3 (1)	2 (2)	- (-)	21 (5)
Statinių nugriovimas ir statybvietės paruošimas	94 (24)	15 (7)	2 (2)	- (-)	111 (33)
Statybvietės paruošimas	171 (33)	30 (18)	2 (2)	- (-)	203 (53)
Žemės darbai statybos aikštelėse	113 (21)	12 (8)	2 (2)	- (-)	127 (31)
Žvalgomasis gręžimas	12 (2)	5 (4)	- (-)	- (-)	17 (6)
Viso:	459 (97)	70 (41)	11 (11)	0 (0)	540 (149)

e)

Statybos veiklą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti statybos darbų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 450)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Nenurodyta	976	262	46	3	1 287
Viso:	(189)	(150)	(33)	(3)	(375)

II. Medicinos įrangos, farmacijos ir asmens higienos produktų pirkimai

a) Apdirbamosios gamybos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti medicinos įrangos pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 331)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Dviračių ir invalidų vežimėlių gamyba	4	2	2	1	9

	(1)	(2)	(1)	(-)	(4)
Elektroninės ir optinės įrangos remontas	32 (13)	2 (2)	- (-)	- (-)	34 (15)
Medicinos ir odontologijos prietaisų, instrumentų ir reikmenų gamyba	176 (17)	15 (5)	2 (2)	1 (1)	194 (25)
Ortopedinių ir kitokių įtaisų gamyba	12 (-)	10 (1)	3 (2)	1 (1)	26 (4)
Protezų gamyba	109 (8)	7 (1)	- (-)	- (-)	116 (9)
Viso:	333 (39)	36 (11)	7 (5)	3 (2)	379 (57)

b) Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti medicinos įrangos pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 331)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Chirurginių ir ortopedinių instrumentų bei protezų didmeninė prekyba	43 (25)	10 (10)	- (-)	- (-)	53 (35)
Farmacijos prekių didmeninė prekyba	224 (103)	55 (39)	14 (13)	2 (2)	295 (157)
Kita specializuota didmeninė prekyba	211 (39)	19 (8)	1 (-)	- (-)	231 (47)
Kitų įstaigos mašinų ir įrangos didmeninė prekyba	26 (9)	7 (7)	3 (2)	2 (2)	38 (20)
Medicinos ir ortopedinių prekių mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	80 (23)	11 (7)	2 (-)	- (-)	93 (30)
Nespecializuota didmeninė prekyba	524 (11)	81 (45)	14 (14)	11 (8)	630 (78)
Viso:	1108 (210)	183 (116)	34 (29)	15 (12)	1340 (367)

c)

Apdirbamosios gamybos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti farmacijos produktų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 336)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Farmacinių preparatų gamyba	10 (1)	3 (1)	3 (3)	- (-)	16 (5)
Vaistų gamyba	2 (1)	1 (1)	1 (1)	- (-)	4 (3)
Viso:	12 (2)	4 (2)	4 (4)	- (-)	20 (8)

d)

Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti farmacijos produktų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 336)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Farmacijos prekių didmeninė prekyba	224 (103)	55 (39)	14 (13)	2 (2)	295 (157)
Įvairių prekių pardavimo agentų veikla	163 (26)	15 (4)	2 (-)	- (-)	180 (30)
Vaistinių, ruošiančių ir parduodančių vaistus, veikla	95 (6)	22 (4)	3 (1)	4 (4)	124 (15)
Vaistų ir vaistinių medžiagų didmeninė prekyba	30 (8)	16 (9)	2 (1)	- (-)	48 (18)
Viso:	512 (143)	108 (56)	21 (15)	6 (6)	647 (220)

III. Transporto įrangos ir pagalbinių transportavimo gaminių pirkimai

a) Administracinės ir aptarnavimo veiklos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti motorinių transporto priemonių pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 341)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Automobilių ir lengvųjų variklinių transporto priemonių nuoma ir išperkamoji nuoma	570 (51)	40 (19)	9 (3)	1 (-)	620 (73)
Krovininių automobilių nuoma	113 (10)	8 (1)	1 (-)	- (-)	122 (11)
Variklinių transporto priemonių nuoma ir išperkamoji nuoma	97 (11)	6 (4)	2 (-)	- (-)	105 (15)
Sunkiasvorių variklinių transporto priemonių nuoma ir išperkamoji nuoma	68 (3)	8 (3)	1 (-)	- (-)	77 (6)

Viso:	848 (75)	62 (27)	13 (3)	1 (-)	924 (105)
--------------	-------------	------------	-----------	----------	--------------

b) Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti motorinių transporto priemonių pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 341)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Automobilių ir lengvųjų variklinių transporto priemonių pardavimas	1 466 (86)	148 (54)	18 (14)	1 (-)	1 633 (154)
Kitų mašinų ir įrangos didmeninė prekyba	338 (119)	71 (53)	11 (11)	- (-)	420 (183)
Kitų variklinių transporto priemonių pardavimas	154 (25)	20 (10)	6 (4)	- (-)	180 (39)
Variklinių transporto priemonių pardavimas	159 (13)	15 (7)	3 (2)	1 (-)	178 (22)
Variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas	1 776 (192)	279 (117)	22 (14)	- (-)	2 077 (323)
Žemės ūkio mašinų, įrangos ir reikmenų didmeninė prekyba	142 (32)	25 (17)	14 (14)	1 (1)	182 (64)
Viso:	4 035 (467)	558 (258)	74 (59)	3 (1)	4 670 (785)

c) Apdirbamosios gamybos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti transporto priemonių ir jų variklių dalių ir pagalbinių reikmenų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 343)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS)	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Veiklos grupė					
Mašinų remontas	140 (28)	13 (10)	3 (1)	1 (1)	157 (40)

d)

Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti transporto priemonių ir jų variklių dalių ir pagalbinių reikmenų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 343)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS)	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Veiklos grupė					
Automobilių ir lengvųjų variklinių transporto priemonių pardavimas	1 466 (86)	148 (54)	18 (14)	1 (-)	1 633 (154)
Farmacijos prekių didmeninė prekyba	224 (103)	55 (39)	14 (13)	2 (2)	295 (157)
Variklinių transporto priemonių atsarginių dalių ir pagalbinių reikmenų didmeninė prekyba	251 (46)	39 (20)	12 (8)	2 (2)	304 (76)
Variklinių transporto priemonių atsarginių dalių ir pagalbinių reikmenų mažmeninė prekyba	532 (53)	58 (26)	9 (6)	- (-)	599 (85)
Variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas	1 776 (192)	279 (117)	22 (14)	- (-)	2 077 (323)
Viso:	4 249 (480)	579 (256)	75 (55)	5 (4)	4 908 (795)

e)

Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti įvairios transporto įrangos ir atsarginių dalių pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 349)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Farmacijos prekių didmeninė prekyba	224 (103)	55 (39)	14 (13)	2 (2)	295 (157)
Kitų mašinų ir įrangos didmeninė prekyba	338 (119)	71 (53)	11 (11)	- (-)	420 (183)
Nespecializuota didmeninė prekyba	524 (110)	81 (45)	11 (8)	1 (-)	617 (163)
Viso:	1 086 (332)	207 (137)	36 (32)	3 (2)	1 332 (503)

IV. IT paslaugų: konsultavimo, programinės įrangos kūrimo, interneto ir aptarnavimo paslaugų pirkimai

612) Informacijos ir ryšių veiklos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti programinės įrangos programavimo ir konsultacinių paslaugų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 722)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Kita informacinių paslaugų veikla	45 (8)	7 (1)	2 (-)	- (-)	54 (9)
Kita informacinių technologijų ir kompiuterių paslaugų veikla	284 (67)	46 (22)	8 (3)	3 (-)	341 (92)
Kita programinės įrangos leidyba	84 (12)	14 (3)	4 (3)	1 (-)	103 (18)
Kita, niekur kitur nepriskirta, informacinių paslaugų veikla	62 (5)	3 (-)	2 (-)	- (-)	67 (5)
Kompiuterių konsultacinė veikla	124 (31)	6 (5)	6 (3)	1 (-)	137 (39)
Kompiuterių programavimo veikla	581 (103)	137 (66)	50 (22)	9 (4)	777 (195)
Kompiuterių programavimo, konsultacinė ir susijusi veikla	739 (175)	103 (54)	28 (9)	4 (2)	874 (240)
Programinės įrangos leidyba	63 (9)	12 (4)	2 (1)	- (-)	77 (14)
Viso:	1982 (410)	328 (155)	102 (41)	18 (6)	2430 (612)

b)

Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti programinės įrangos programavimo ir konsultacinių paslaugų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 722)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Informacijos ir ryšių technologijų (IRT) įrangos didmeninė prekyba	43 (29)	8 (4)	2 (1)	- (-)	53 (34)
Informacijos ir ryšių technologijų (IRT) įrangos mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	30 (8)	3 (2)	- (-)	- (-)	33 (10)
Kitų mašinų ir įrangos didmeninė prekyba	338 (119)	71 (53)	11 (11)	- (-)	420 (183)
Kompiuterių, jų išorinės ir programinės įrangos didmeninė prekyba	133 (49)	20 (16)	5 (5)	1 (-)	159 (70)
Kompiuterių, jų išorinės ir programinės įrangos mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	135 (71)	17 (11)	3 (3)	- (-)	155 (85)
Viso:	679 (276)	119 (86)	21 (20)	1 (-)	820 (382)

c)

Informacijos ir ryšių veiklos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti duomenų paslaugų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 723)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusi veikla	128 (12)	18 (11)	7 (4)	7 (2)	160 (29)
Duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusi veikla; interneto vartų paslaugų veikla	50 (3)	7 (3)	1 (1)	- (-)	58 (7)
Viso:	178 (15)	25 (14)	8 (5)	7 (2)	218 (36)

d)

Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto

vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti duomenų paslaugų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 723)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Elektroninės ir telekomunikacinės įrangos ir jos dalių didmeninė prekyba	154 (49)	21 (14)	3 (2)	- (-)	178 (65)
Kompiuterių, jų išorinės ir programinės įrangos didmeninė prekyba	133 (49)	20 (16)	5 (5)	1 (-)	159 (70)
Kompiuterių, jų išorinės ir programinės įrangos mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	135 (71)	17 (11)	3 (3)	- (-)	155 (85)
Viso:	422 (169)	58 (41)	11 (10)	1 (-)	492 (220)

e)

Informacijos ir ryšių veiklos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti IT paslaugų (konsultavimas, programinės įrangos kūrimas, internetas ir aptarnavimo paslaugos) pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 720)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Belaidžio ryšio paslaugų veikla	42 (11)	3 (1)	3 (2)	1 (1)	49 (15)
Duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusi veikla	128 (12)	18 (11)	7 (4)	7 (2)	160 (29)
Duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusi veikla; interneto vartų paslaugų veikla	50 (3)	7 (3)	1 (1)	- (-)	58 (7)
Interneto vartų paslaugų veikla	62 (8)	6 (4)	1 (1)	1 (-)	70 (13)
Kita informacinių paslaugų veikla	45 (8)	7 (1)	2 (-)	- (-)	54 (9)
Kita informacinių technologijų ir kompiuterių paslaugų veikla	284 (67)	46 (22)	8 (3)	3 (-)	341 (92)
Kita programinės įrangos leidyba	84 (12)	14 (3)	4 (3)	1 (-)	103 (18)
Kita, niekur kitur nepriskirta, informacinių paslaugų veikla	62 (5)	3 (-)	2 (-)	- (-)	67 (5)
Kitų ryšių paslaugų veikla	24 (4)	2 (2)	- (-)	- (-)	26 (6)
Kompiuterių konsultacinė veikla	124 (31)	6 (5)	6 (3)	1 (-)	137 (39)
Kompiuterių programavimo veikla	581 (103)	137 (66)	50 (22)	9 (4)	777 (195)
Kompiuterių programavimo, konsultacinė ir susijusi veikla	739 (175)	103 (54)	28 (9)	4 (2)	874 (240)
Programinės įrangos leidyba	63 (9)	12 (4)	2 (1)	- (-)	77 (14)
Viso:	2288 (448)	364 (176)	114 (49)	27 (9)	2793 (682)

f)

Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą

dalyvauti IT paslaugų (konsultavimas, programinės įrangos kūrimas, internetas ir aptarnavimo paslaugos) pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 720)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS)	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Veiklos grupė					
Informacijos ir ryšių technologijų (IRT) įrangos didmeninė prekyba	43 (29)	8 (4)	2 (1)	- (-)	53 (34)
Elektroninės ir telekomunikacinės įrangos ir jos dalių didmeninė prekyba	154 (49)	21 (14)	3 (2)	- (-)	178 (65)
Kompiuterių, jų išorinės ir programinės įrangos didmeninė prekyba	133 (49)	20 (16)	5 (5)	1 (-)	159 (70)
Kompiuterių, jų išorinės ir programinės įrangos mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	135 (71)	17 (11)	3 (3)	- (-)	155 (85)
Viso:	465 (198)	66 (45)	13 (11)	1 (-)	545 (254)

g)

Profesinės, mokslinės ir techninės veiklos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti IT paslaugų (konsultavimas, programinės įrangos kūrimas, internetas ir aptarnavimo paslaugos) pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 720)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS)	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Veiklos grupė					
Konsultacinė verslo ir kito valdymo veikla	1822 (252)	105 (33)	6 (9)	25 (1)	1958 (295)
Viso:	1822 (252)	105 (33)	6 (9)	25 (1)	1958 (295)

v.

Maisto, gėrimų, tabako ir susijusių produktų pirkimai

a) Apdirbamosios gamybos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti gyvūninės kilmės produktų, mėsos ir mėsos produktų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 151)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Duonos gamyba; šviežių konditerijos kepinių ir pyragaičių gamyba	121 (8)	48 (7)	19 (11)	3 (3)	191 (29)
Mėsos ir paukštienos produktų gamyba	13 (-)	11 (2)	2 (-)	2 (2)	28 (4)
Mėsos perdirbimas ir konservavimas	41 (2)	26 (8)	4 (1)	3 (3)	74 (13)
Mėsos perdirbimas ir konservavimas ir mėsos produktų gamyba	29 (2)	13 (3)	5 (4)	- (-)	47 (9)
Pieninių veikla ir sūrių gamyba	5 (-)	5 (1)	9 (1)	4 (3)	23 (5)
Viso:	209 (12)	103 (21)	39 (17)	12 (11)	363 (60)

b)

Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti gyvūninės kilmės produktų, mėsos ir mėsos produktų pirkimuose (BVPŽ pogrupis

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Maisto produktų, gėrimų ir tabako nespecializuota didmeninė prekyba	62 (13)	13 (8)	5 (2)	2 (2)	82 (25)
Vaisių, uogų ir daržovių didmeninė prekyba	94 (9)	19 (7)	5 (3)	- (-)	118 (19)
Kitų maisto produktų, įskaitant žuvis, vėžiagyvius ir moliuskus, didmeninė prekyba	154 (11)	31 (7)	5 (3)	- (-)	190 (21)
Mažmeninė prekyba nespecializuotose parduotuvėse, kuriose vyrauja maistas, gėrimai ir tabakas	858 (19)	127 (22)	37 (17)	12 (8)	1 034 (66)
Viso:	1 168 (52)	190 (44)	52 (25)	14 (10)	1 424 (131)

c)

Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veiklos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti įvairių maisto produktų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 158)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Pagaminto valgio tiekimas renginiams ir kitų maitinimo paslaugų veikla	105 (16)	31 (7)	3 (2)	- (-)	138 (25)
Restoranų ir pagaminto valgio teikimo veikla	1 273 (56)	571 (60)	45 (13)	5 (-)	1 894 (129)
Viso:	1 378 (72)	602 (67)	48 (15)	5 (-)	2 032 (154)

d)

Apdirbamosios gamybos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti įvairių maisto produktų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 158)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS)	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso

Veiklos grupė					
Duonos gamyba; šviežių konditerijos kepinų ir pyragaičių gamyba	121 (8)	48 (7)	19 (11)	3 (3)	191 (29)
Mėsos ir paukštienos produktų gamyba	13 (-)	11 (2)	2 (-)	2 (2)	28 (4)
Mėsos perdirbimas ir konservavimas ir mėsos produktų gamyba	29 (2)	13 (3)	5 (4)	- (-)	47 (9)
Pieninių veikla ir sūrų gamyba	5 (-)	5 (1)	9 (1)	4 (3)	23 (5)
Viso:	168 (10)	77 (13)	35 (16)	9 (8)	289 (47)

e)

Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti įvairių maisto produktų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 158)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS)	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Veiklos grupė					
Maisto produktų, gėrimų ir tabako nespecializuota didmeninė prekyba	62 (13)	13 (8)	5 (2)	2 (2)	82 (25)
Mažmeninė prekyba nespecializuotose parduotuvėse, kuriose vyrauja maistas, gėrimai ir tabakas	858 (19)	127 (22)	37 (17)	12 (8)	1 034 (66)
Vaisių, uogų ir daržovių didmeninė prekyba	94 (9)	19 (7)	5 (3)	- (-)	118 (19)
Viso:	1 014 (41)	159 (37)	47 (22)	14 (10)	1 234 (110)

f)

Apdirbamosios gamybos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti vaisių, daržovių ir panašių produktų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 153)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Mėsos ir paukštienos produktų gamyba	13 (-)	11 (2)	2 (-)	2 (2)	28 (4)
Pieninių veikla ir sūrių gamyba	5 (-)	5 (1)	9 (1)	4 (3)	23 (5)
Viso:	18 (-)	16 (3)	11 (1)	6 (5)	51 (9)

g)

Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti vaisių, daržovių ir panašių produktų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 153)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Maisto produktų, gėrimų ir tabako nespecializuota didmeninė prekyba	62 (13)	13 (8)	5 (2)	2 (2)	82 (25)
Vaisių, uogų ir daržovių didmeninė prekyba	94 (9)	19 (7)	5 (3)	- (-)	118 (19)
Viso:	156 (22)	32 (15)	10 (5)	2 (2)	200 (44)

h)

Apdirbamosios gamybos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti pieno produktų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 155)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Duonos gamyba; šviežių konditerijos kepinių ir pyragaičių gamyba	121 (8)	48 (7)	19 (11)	3 (3)	191 (29)
Mėsos perdirbimas ir konservavimas ir mėsos produktų gamyba	29 (2)	13 (3)	5 (4)	- (-)	47 (9)
Pieninių veikla ir sūrių gamyba	5	5	9	4	23

	(-)	(1)	(1)	(3)	(5)
Viso:	155 (10)	66 (11)	33 (16)	7 (6)	261 (43)

i)

Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti pieno produktų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 155)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Kita maisto produktų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	105 (5)	10 (5)	2 (1)	- (-)	117 (11)
Maisto produktų, gėrimų ir tabako nespecializuota didmeninė prekyba	62 (13)	13 (8)	5 (2)	2 (2)	82 (25)
Mažmeninė prekyba nespecializuotose parduotuvėse, kuriose vyrauja maistas, gėrimai ir tabakas	858 (19)	127 (22)	37 (17)	12 (8)	1 034 (66)
Viso:	1 025 (37)	150 (35)	44 (20)	14 (10)	1 233 (102)

VI.

Baldų (įskaitant biuro baldus), dekoratyvinių patalpų objektų, buitinių prietaisų (išskyrus apšvietimo) ir valiklių pirkimai

a) Apdirbamosios gamybos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti baldų (įskaitant biuro baldus) pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 391)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Čiužinių gamyba	5 (2)	4 (1)	3 (1)	1 (0)	13 (4)
Įstaigos ir prekybos įmonių (parduotuvių) baldų gamyba	44 (6)	28 (11)	2 (0)	7 (4)	81 (21)
Kitų baldų gamyba	158 (28)	76 (28)	35 (13)	15 (1)	284 (70)
Virtuvės baldų gamyba	28 (1)	11 (3)	2 (0)	1 (0)	42 (4)
Gaminių ir dirbinių iš medienos, kamštienos, šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba	80 (9)	8 (1)	2 (0)	0 (0)	90 (10)
Kitų medienos gaminių gamyba; dirbinių iš kamštienos, šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba	129 (14)	42 (14)	7 (4)	0 (0)	178 (32)
Kitų statybinių dailidžių ir stalių dirbinių gamyba	157 (18)	63 (9)	22 (3)	2 (0)	244 (30)
Medinių sieninių plokščių ir spintų gamyba	4 (0)	1 (0)	0 (0)	0 (0)	5 (0)
Kitų metalo gaminių gamyba	84 (16)	23 (7)	2 (0)	1 (1)	110 (24)
Viso:	689 (94)	256 (74)	75 (21)	27 (6)	1047 (195)

b)

**Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto
vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą
dalyvauti baldų (įskaitant biuro baldus) pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 391)**

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Baldų, kilimų ir apšvietimo įrangos didmeninė prekyba	156 (38)	23 (13)	2 (1)	1 (0)	182 (52)
Baldų, namų ūkio reikmenų, metalo ir geležies dirbinių pardavimo agentų veikla	46 (3)	6 (3)	0 (0)	0 (0)	52 (6)
Įstaigos baldų didmeninė prekyba	19 (7)	8 (5)	0 (0)	0 (0)	27 (12)
Kitų mašinų ir įrangos didmeninė prekyba	338 (119)	71 (53)	11 (11)	0 (0)	420 (183)
Tekstilės gaminių didmeninė prekyba	118 (19)	18 (6)	1 (1)	0	137 (26)
Baldų, apšvietimo įrangos ir kitų namų ūkio prekių mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	298 (54)	41 (18)	7 (4)	0	346 (76)
Viso:	975 (240)	167 (98)	21 (17)	1 (0)	1164 (355)

c)

Apdirbamosios gamybos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti dekoratyvinių patalpų objektų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 392)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Kitų plastikinių gaminių gamyba	48 (8)	25 (5)	8 (1)	1 (0)	82 (14)
Plastikinių gaminių gamyba	45 (9)	11 (5)	6 (1)	1 (1)	63 (16)
Šluotų ir šepečių gamyba	1 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (0)
Gaminių ir dirbinių iš medienos, kamštienos, šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba	80 (9)	8 (1)	2 (0)	0 (0)	90 (10)
Kitų medienos gaminių gamyba; dirbinių iš kamštienos, šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba	129 (14)	42 (14)	7 (4)	0 (0)	178 (32)
Valgomųjų ir kitų pjovimo įrankių gamyba	2 (0)	2 (0)	0 (0)	0 (0)	4 (0)
Valgomųjų įrankių, kitų įrankių ir bendrųjų metalo dirbinių gamyba	1 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (1)
Viso:	305 (41)	88 (25)	23 (6)	2 (1)	418 (73)

d)

**Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto
vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą
dalyvauti dekoratyvinių patalpų objektų pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 392)**

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
(Didmeninės prekybos sektorius) Laikrodžių, papuošalų ir juvelyrinių dirbinių didmeninė prekyba	41 (1)	4 (0)	0 (0)	0 (0)	45 (1)
(Didmeninės prekybos sektorius) Namų ūkio reikmenų didmeninė prekyba	23 (4)	5 (1)	0 (0)	0 (0)	28 (5)
Porceliano ir stiklo dirbinių bei valymo priemonių didmeninė prekyba	7 (1)	1 (0)	1 (1)	0 (0)	9 (2)
Porceliano ir stiklo dirbinių didmeninė prekyba	11 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	11 (0)
Kita naujų prekių mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	195 (38)	28 (17)	5 (2)	1 (0)	229 (57)
Viso:	277 (44)	38 (18)	6 (3)	1 (0)	322 (65)

e)

Apdirbamosios gamybos vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti tekstilės dirbinių pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 395)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Gatavų tekstilės dirbinių, išskyrus drabužius, gamyba	71 (11)	26 (9)	9 (6)	2 (1)	108 (27)
Darbo drabužių siuvimas	32 (11)	16 (4)	6 (3)	0 (0)	54 (18)
Kilimų ir kilimėlių gamyba	2 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (0)
Kitų drabužių siuvimas ir drabužių priedų gamyba	42 (3)	12 (4)	5 (1)	1 (0)	60 (8)
Kitų techninės ir pramoninės tekstilės gaminų ir dirbinių gamyba	2 (0)	4 (2)	2 (0)	0 (0)	8 (2)
Kitų tekstilės gaminų ir dirbinių gamyba	22 (3)	5 (2)	0 (0)	1 (0)	28 (5)

Kitų, niekur kitur nepriskirtų, tekstilės gaminių ir dirbinių gamyba	20 (4)	7 (6)	6 (1)	0 (0)	33 (11)
Megztų (trikotažinių) ir nertų medžiagų gamyba	6 (1)	5 (0)	1 (0)	0 (0)	12 (1)
Tekstilės apdaila	31 (6)	6 (3)	3 (1)	0 (0)	40 (10)
Tekstilės audimas	2 (1)	1 (0)	3 (1)	0 (0)	6 (1)
Tekstilės, drabužių ir odos gaminių gamybos mašinų gamyba	1 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (0)
Viso:	231 (39)	82 (30)	35 (13)	4 (1)	352 (83)

f)

Didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto vykdymą deklaravusių juridinių asmenų pasiskirstymas pagal grupes, vertinant potencialą dalyvauti tekstilės dirbinių pirkimuose (BVPŽ pogrupis – 395)

Įmonės tipas (iš jų registruota CVP IS) Veiklos grupė	Labai maža	Maža	Vidutinė	Didelė	Viso
Baldų, kilimų ir apšvietimo įrangos didmeninė prekyba	156 (38)	23 (13)	2 (1)	1 (0)	182 (52)
Tekstilės, drabužių, kailių, avalynės ir odos dirbinių pardavimo agentų veikla	28 (3)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	28 (3)
Kilimų, kilimėlių, sienų ir grindų dangų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	27 (3)	2 (1)	1 (0)	0 (0)	30 (4)
Tekstilės gaminių mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	144 (5)	12 (4)	2 (0)	0 (0)	158 (9)
Tekstilės, drabužių ir avalynės mažmeninė prekyba kioskuose ir prekyvietėse	31 (1)	2 (0)	0 (0)	0 (0)	33 (1)
Viso:	386 (50)	39 (18)	5 (1)	1 (0)	431 (69)